PARADOX

magazin science fiction • nr. 1/1994

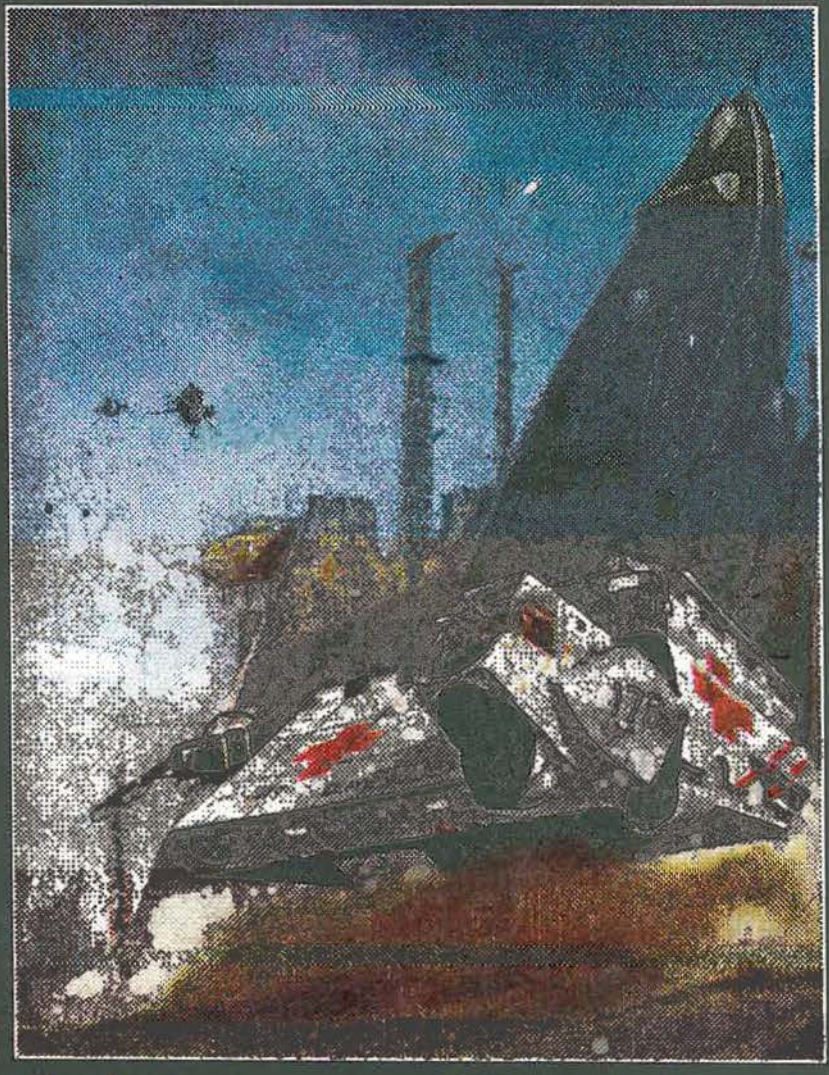

barry b. longyear • costel baboș • philip j. farmer

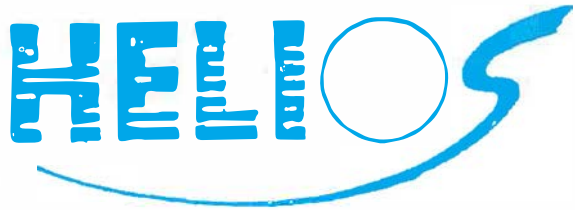

Știați că ...

... în Timișoara, în Piața Operei, în fața complexului "M●dex", se află standul de presă și carte **TIMIȘOARA & HELIOS**?
... prețurile de vânzare sunt cele oficiale, la toate n●ile apariții?
... aici puteți afla ziarele *Timișoara*, *România liberă*, *Gazeta sporturilor*, *Mesagerul transilvan*; revistele *România literară*, *Magazin*, *Magazin internațional*, *Revista X*, *Tv Satelit* și multe altele.
... aici puteți găsi revistele *Știință și tehnică*, *Anticipația*, *Jurnalul SF*, *Psihologia*, *Bussines Tech International*, *PC World*, *Computer World*, *PC Report*, *Modelism*, *Tehnium*, *Aeronautica* etc.
... aici veți găsi cele mai valoroase:
- cărți și reviste de science fiction
- romane de dragoste
- policier-uri
- volume pentru amatorii de electronică și informatică
- cărți abordând domeniul spiritualității, filosofia, psihologia, paranormalul, yoga.

Nu uitați!

Cu cât ne vizitați mai des, cu atât șansele dumneavoastră de a cumpara cartea dorita sunt mai mari!

Helios s.r.l. - C.P. 707, Timișoara

PARADOX

magazin science fiction ● nr. 1/1994

SUMAR

POVESTIRI 3

Barry B. Longyear
PIESA DE COLECȚIONAR 3

Costel Babos
REZERVAȚIA 13

Philip José Farmer
PĂZIȚI-VĂ DE COPACI ! 31

CABINETUL DE CIUDĂȚENII 42

CONTACT 44

MINIDEBUT 46

REBUS 48

PARADOX

Redacția: DORIN DAVIDEANU (redactor șef), DUȘAN BAISKI, TUDOR BEȘUAN, MARCEL LUCA. Ilustrații: RADU CLEȚIU. Ilustrația copertei: reproducere după FRED GAMBINO. Editor: PARADOX s.r.l., str. Eneas nr.31A, 1900 Timișoara. Tiparul: Tipografia MARINEASA, str. Mureș nr.34, Timișoara. Tiraj: 5000 ex.

AVEȚI ÎNCREDERE ÎN NOI!
E REAL NU E FICȚIUNE!

DEPARTAMENTUL TURISMULUI
SOCIETATEA COMERCIALĂ DE TURISM

Cardinal

Bv. Republicii nr.6
Tel: 190358, 191911
TIMIȘOARA
ROMÂNIA

Firma noastră vă oferă:
-bilete de odihnă-tratament în stațiunile balneo-climaterice
- excursii în străinătate
- excursii în țară pe itinerarii dorite
- vize diferite ambasade
- schimb valutar
- vânzări de mărfuri în magazinul din Timișoara, str. Piatra Craiului
- asigurări pentru autoturisme (cărți verzi)

Cărți apărute la Editura MARINEASA:

Radu Gyr, POEZII, I, II
Vasile Băncilă, AFORISME ȘI PARA-AFORISME, I
Florentin Toma, AN ANTHOLOGY OF ENGLISH AND AMERICAN TEXTS

Proză SF & F

Dușan Baiski, LUNA ȘI TRAMVAIUL 5
Costel Babos, UN OM DIN WAYFALUA

marineasa

EDITURA & TIPOGRAFIA MARINEASA

În curs de apariție:

Stephane Nicot, Alain Grousset, ANTOLOGIA NUVELEI FANTASTICE FRANCEZE DE AZI
F. Scott Fitzgerald, ECOURI DIN EPOCA JAZZULUI

Publicații imprimate la Tipografia MARINEASA:

SHAKE THE SPEARE NEWS (Revista Liceului "W.Shakespeare" din Timișoara)
CURIERUL CREȘTIN
PARADOX

Barry B. Longyear

PIESA DE COLECTIONAR

Urmând dorința testamentară a tatălui meu, cotrobăiam prin lucrurile lui și era dureros ce puține erau obiectele care-i reprezentau viața. Cu toate că fusese profesor de literatură engleză, nu adunase prea multe cărți. Dar iubise cărțile, de aceea își închiriase o cămăruță întunecată deasupra cofetăriei: Se afla peste drum de bibliotecă. Cele câteva volume pe care le avea fuseseră înghesuite deasupra unei vitrine cu oglinda prăfuită. Printre ele se aflau "Relativitatea legilor" de Coleman, "Evoluția fizicii" de Einstein și Infeld și una din acele culegeri ale lui Barnes și Noble pentru colegiu: "Fizica generală".

Erau toate ediții ieftine și citite pe jumătate. Am zâmbit, întrebându-mă ce anume l-ar fi putut determina să se apuce de fizică. Tatăl meu nu aparținuse secolului în care trăiesc. Ar fi fost foarte fericit dacă ar fi aflat că Soarele se învârtește în jurul Pământului și că lucrurile de două ori mai grele cad cu viteză dublă. El avusese engleza lui, în care strălucise. Reprezentase lumea de care avusese nevoie, sau o voise. Cărțile pe jumătate citite arătau ori că-și găsise răspunsurile, ori că-i fusese suficient, ori că nu înțelesese nimic.

Pe pereți atârnau câteva fotografii întunecate și un desen sau două. Dulapul, cu ușile deschise, conținea două costume, câteva cămăși și ciorapi.

Ploaia de afară se înteți, lovind puternic în geamuri. Am trântit ușile dulapului și m-am dus la birou.

Tunetele se rostogoleau printre norii negri și am aprins lampa. Deși era după masă devreme, era întuneric. M-am așezat și am privit calendarul pătrat, cu o foaie pentru fiecare zi. Am citit: miercuri, 2 iulie 1980. Era ziua în care murise, traversând strada spre bibliotecă. Pagina calendarului era nescrisă. Am răsfoit filele până în 30 iulie, când fiul, la îndemnul avocatului, încerca să adune lucrurile lui Nathan B. Hall. Foaia din ziua aceea era, bineînțeles, albă.

Am ridicat receptorul telefonului, să aflu dacă îl decuplaseră. Încă nu, telefonul avea ton. Omul era mort dar plata mergea mai departe. Am format numărul avocatului și am așteptat.

"Wayne și Bowman, avocați, cu ce vă pot ajuta?"

"Sunt Fay Hall. Aș vrea să vorbesc cu domnul Bowman."

"Acum e plecat. Îi lăsați vreun mesaj, domnule Hall?"

"Vedeți, trebuie să iau de aici lucrurile tatălui meu. După testament. Dar nu e nimic de luat."

Am întins mâna în timp ce vorbeam și am luat de pe masă un ban, pe care era bătută efigia lui Washington - 1978. O piesă dintr-o colecție.

"Mobila este închiriată și restul sunt vechituri", am spus în continuare.

"O clipă, domnule Hall."

Am auzit prin receptor veșnica mișcare de hârtii, apoi vocea.

"Doar o formalitate. Tatăl dumneavoastră a specificat în testament ca lucrurile sale să fie mai întâi verificate. Verificați-le așadar și vedeți dacă e ceva de valoare. Poate o valoare sentimentală."

Am mormăit: "Mulțumesc".

Am pus receptorul jos și am privit moneda, cu o margine zimțată aplicată pe circumferință. Marginea de argint făcea mai mult decât valoarea monedei în sine.

M-am frecat la ochi simțind un început de regret pentru faptul că tatăl meu reprezenta un mister pentu mine. Dar nu fusese, totuși, un om misterios. Eu nu m-am sinchisit niciodată prea mult de el. Fusese un om mărunt ce predase lucruri mărunte. Fusese absorbit de materia lui, engleza, pe care o predase la cel mai înalt nivel. Pe mine mă pasiona geologia și când încercasem să-i captez interesul, explicându-i cum munții Pennsylvaniei se ridicaseră din mare și apoi se erodaseră, mi-a răspuns scuturându-și capul: "Fay, n-are rost nici măcar să aud."

Insistasem spunându-i că odată acești munți se aflaseră sub apă și va veni poate o vreme când se vor întoarce în adâncul primordial. Pământul tatălui meu era însă o entitate solidă și de neschimbat. Așa fusese și el.

Am râs. Imaginea tatălui meu era cea a unui pionier ajuns într-un loc pustiu, nelocuit, declarând convins: Această parte a Universului este a mea pentru totdeauna. Încercasem să-i spun de plăcile tectonice. Din nou, nu voise s-audă.

Uitându-mă la moneda veche de treizeci și opt de ani, am început să înțeleg câte ceva din refuzul tatălui meu.

Frământări sociale bântuiau lumea în lung și-n lat, Munții St. Helen continuau să împungă cerul Washington-ului de Sud, în timp ce sovieticii îi măcelăreau pe afgani, mii de cubanezi refugiați erau expulzați din Miami și Chatanooga, cambodgienii se băteau între ei pentru puterea politică, Șahul ucis cu o zi înainte, Imam-ul luând prizonieri americani. Eu continuam să joc ruletă rusească, adică să fumez țigări tari, cu toate că nici nu se împlinise anul de când avusesem atacul de cord. Nimeni nu știe ce va fi mâine. Asta am înțeles despre tatăl meu, acum: Certitudinile sunt valabile pentru scurt timp.

M-am uitat la cele trei volume ieftine înghesuite deasupra oglinzii - dacă ar fi știut că l-aș fi ascultat, că i-aș fi răspuns!

Am simțit deodată nevoia de a-l cunoaște mai bine și de a-i înțelege caracterul - de a împărtăși câte ceva din gândurile lui, din știința lui, plăcerea lui, speranțele lui. Dar ce poți afla dintr-o mână de haine vechi, niște cărți pe jumătate citite și o monedă fără valoare cu capul lui Washington, bătută în 1978?

Am deschis sertarul din mijloc și am descoperit o grămadă de lucruri aflate în cea mai mare dezordine. Agrafe de birou, gume, panglici de scris, o cutie de cretă. Am zâmbit. Ieșise la pensie de nouă ani; totuși, păstrase creta. Curățători de pipă. Nu mai fumase de când i se diagnosticase cancerul pulmonar, acum șase ani; totuși

păstrase curățătorii de pipă! Cutiuța mai avea câteva fire de tutun. I-am închis capacul.

Sertarul din stânga conținea plicuri, hârtii, coli albe. Am deschis apoi sertarul de jos. Conținea dosare. Am luat unul și am citit pe copertă: Anderson, Mary, 1954-1955. Mi-am scuturat capul. Oare chiar existase cineva pe nume Mary Anderson?

Înăuntru, filele erau acoperite de un scris mare și copilăros. Ce am făcut vara trecută? de Mary Anderson, gradul șase, camera 4 B, domnul Hall. Ce făcuse oare Mary Anderson în vara lui 1954?

"Vara trecută am fost la cabana tatălui meu, în Catshill Mountain. Am vânat și am pescuit și am gătit peștii și am mâncat fragi la focul de lemne și nu mi-a păsat de sălbăticiuni. Apoi am venit acasă. Ce bine era din nou acasă fiindcă prietenii mei erau toți acasă. În pădure e bine dacă-ți place."

M-am încruntat și am închis dosarul. "Ce ai devenit între timp, Mary? Probabil o funcționară oarecare!" Am răsfoit din nou dosarul. "Ce-mi doresc"; "Prietenul meu secret", "Lucrurile la care mă gândesc". Și așa mai departe, ideile tatălui meu. Am pus dosarul la loc și am luat altul.

"Ei, Randy Deever, anul 1954-1955, ce ai de spus despre tine?" Nu prea multe. Nu făcuse nimic în vara aceea. Se sculase dimineața, mâncase, se jucase cu mingea, mâncase, se jucase din nou, mâncase, se uitase la televizor, apoi se culcase. Am dat mai multe pagini și am găsit o tăietură din ziar. Locotenentul de Prim Rang Randolph Deever, Forțele Aeriene ale Statelor Unite, dispărut în acțiune lângă Buon-bu-n jang, Vietnam.

Am reluat dosarul Mary-ei Anderson mai atent. Existau și acolo tăieturi despre un scriitor numit Joy Frank. Deci, Mary Anderson este Joy Frank, romancier.

Alt dosar. Stienmetz Willy, 1954-1955. În vara lui '69 fusese ucis la o demonstrație anti-război. Între timp își luase doctoratul în limbi romanice.

Am scos sertarul cu totul. Erau, poate, douăsprezece dosare. Ale câtorva studenți aleși din cei patruzeci de ani de predare la sute de elevi pe an. M-am rezemat de spătarul scaunului și am început să mă gândesc. Tatăl meu intrase în contact cu mii de oameni. Patruzeci de ani de școală și se oprise doar asupra câtorva. Selectând credite bancare, vederi, corespondență, diplome. Adunând la un loc dosarele a cinci studenți: Mary Anderson, Randy Deever, Willy Stiemetz, Tommy Sue Robertson și Paul Nolan. Toți de gradația șase, anul 1954-1955.

O privire mai rapidă mă edifică asupra poreclei date, Tommy Sue Robertson, de Beach Blanket Bingo, care, după ce-și luase doctoratul, devenise Susan Robertson. O notiță scrisă de mâna tatălui meu menționa că Paul Nolan fusese acceptat de Universitatea Brown.

Din dosarul lui Paul am citit o singură pagină scrisă pe tema "Visul meu preferat".

"Nu am un vis preferat. De fapt nici nu visez prea mult. Dar când visez, sunt coșmaruri. Despre un om care e acoperit cu noroi și sânge și ierburi negre ca și când ar fi fost ars. Îmi vorbește și mie nu-mi place. Folosește cuvinte urâte și strigă la mine. Uneori plânge. Chiar și când sunt treaz simt miros de fum. Visul e înecat în fum. Când adorm din nou, omul este tot acolo și zace și povestește. Vorbește mult, ca un nebun și se acoperă de fum. Nu înțeleg ce spune fiindcă în visul meu eu nu-l aud. Cred că asta îl înnebunește."

Visul Tommy-ei Sue Robertson:

"Nu e un vis frumos, ca acela despre

prietena mea și petrecerea în pijamale sau visul despre prietenul meu. În timpul oricărui vis apare omul și schimbă totul. Este oribil și murdar. Fața lui e roșie și strigă la mine făcându-mă să plâng. Îmi strigă lucruri îngrozitoare. Odată mi-a zis că-s o tâmpită de c...ă. Știu că nu ar fi trebuit să scriu asta, domnule Hall, dar așa mi-a zis. Uneori, când nu zbiară, vorbește normal dar mie îmi este atât de frică încât nu-l aud mereu. Atunci se enervează și se umple de fum. Fumul persistă mult și-l simt și după ce mă trezesc."

M-am gândit câteva minute. O coincidență? Sau o inepție fenomenală? Da, existau studenți care discutau și se înțelegeau între ei ce subiect să scrie. În 1954 noi reprezentam generația sălbatică, în timp ce părinții noștri fuseseră generația sănătoasă și liniștită. Am deschis dosarul lui Willy la visul preferat.

"Am doar un singur vis, dar nu e vis, e coșmar. E un individ acolo care stă în fum. Este rănit urât de tot și fața-i e îngrozitoare. Mă amenință cu pumnul și văd gura deschisă și știu că zbiară la mine dar eu nu-l aud. Nu pot spune ce e, dar uniforma lui e ruptă și murdară. Odată s-a lăsat în genunchi și-mi vorbea de aproape dar eu tot nu-l auzeam. Aș fi vrut să-l aud ce-mi zice. A fost groaznic."

Visul lui Randy Deever:

"Omul din vis a venit la mine. Totul este învăluit în fum. Stă și se uită la mine. L-am întrebat cine este. Și-a clătinat doar capul, mergând prin fumul acela. Asta-i tot. E singurul vis pe care l-am visat vreodată."

Visul Mary-ei Anderson:

"Visul meu preferat este întotdeauna despre îngerul care m-a dus la Oz să văd pe Vrăjitor, pe Dorothy, pe Ghenda și pe toți ceilalți din poveste. Mă duc în Orașul

de Smarald unde mă uit la străzi și la vitrine. Acum două nopți l-am întâlnit pe Vrăjitor. Deasupra porții de intrare scria TURKU. L-am întrebat pe micul primar ce înseamnă și mi-a spus că este numele orașului. Sala de judecată a Vrăjitorului era plină de fum și el gesticula spre mine. Fața lui era roșie și furioasă. Leul cel laș fugi și Sperietoarea arse. Vrăjitorul deschise gura și țipa la mine, dar eu nu l-am auzit. L-am întrebat pe pădurar, dar nici el nu auzea. Atunci totul dispăru, în afara fumului și am putut vedea o umbră mergând pe lângă mine. Pe jos era o bucată arsă de lemn, pe care se mai vedea scrisul: TURKU. A doua zi am căutat prin bibliotecă și am descoperit că TURKU era numele unui orășel din Finlanda."

M-am gândit, apoi am sortat temele din toate dosarele și le-am pus în ordinea datei la care fuseseră scrise. "Visul preferat" fusese datat luni, 1 noiembrie 1954. Următoarea dată era miercuri, pe 10. Titlul: "Cum văd viitorul".

Viitorul lui Paul Nolan:

"Vreau să devin fotbalist. Nu există nimic altceva să-mi doresc mai mult. Acum sunt fundaș, dar domnul Yeats spune că la anul voi putea juca mijlocaș. Omul acela m-a luat duminica trecută la un meci și mi-a spus că viitorul mai înseamnă și altceva, nu numai fotbal. Nu și pentru mine."

Visul Tommy-ei Sue Robertson:

"Eu văd viitorul ca pe ceva bun. Nu va mai exista sărăcie și foamete sau războaie sau crime. Așa văd eu viitorul. Noul meu prieten spune că dacă asta-i ceea ce-mi doresc, așa va fi, dar nu pentru el. E un individ pesimist, da' mie îmi place."

Viitorul lui Willy Stienmetz:

"Viitorul va fi oribil. Omul cu care am stat de vorbă lunea trecută chiar are bube. E adevărat. L-am văzut. Totul este ars și scrum. Oameni bolnavi și arși vor fi peste tot. Flămânzii nu vor avea ce mânca. Omul acela spunea că viitorul nu are sens. Nu văd cum cineva ar putea schimba ceva. Chiar că are bube. A vrut să pun mâna pe bubele lui, dar am fugit fiindcă mi se făcuse silă."

Viitorul lui Randy Deever:

"Nu cred în viitor. Dar îmi doresc unul. Aș face planuri. Sunt bun în artă. Domnul Bule spune că desenele și picturile mele sunt bune. Îmi place, ca și engleza. Prietenul meu spune că a picta e important. Prietenul meu e soldat. Este maior și așa îi și spun. Nu cred că mi-ar place să fiu soldat."

Viitorul Mary-ei Anderson:

"Nimeni nu poate prevedea viitorul. Mi-ar place să-l știu minunat. Nu vreau războaie. Tatăl meu a fost în Coreea, la infanterie și mi-a povestit lucruri pe care nu le pot scrie. Unchiul meu Rich era prea tânăr pentru război, dar ar fi vrut să ia parte. Tatăl meu se adresa unchiului Rich cu un cuvânt urât. Mama spunea să nu mă folosesc niciodată de acel cuvânt urât. Maiorul spune că viitorul va fi acela pe care-l facem noi. Nu va fi nici foarte bun, nici foarte rău. Eu sper să fie bun."

Următoarea temă, datată luni, 20 decembrie 1954, avea titlul: "Ce-mi doresc". M-am încruntat. Titlurile date de tatăl meu păreau un fel de joacă. Când ajunsesem și eu, la rândul meu, de gradul șase primisem tema "Lucrurile pe care mi le doresc", temă fixată chiar înainte de Crăciun. Lucrările noastre se transformaseră în adevărate liste de cumpărături, pe care le încheiam cu lozinca "Pace pe Pământ". Cei cinci studenți procedaseră puțin mai diferit.

Dorințele lui Paul Nolan:

"Îmi doresc să fiu atlet de performanță. Sunt bun la sport și-mi place. Dar

în lume există și alte chestii. Sunt unele lucruri pe care mi le doresc pentru Crăciun, dar acum nu mă gândesc la ele. Omul pe care l-am întâlnit la antrenamentele de fotbal mă privește și mă ia uneori cu el la bibliotecă. Îmi arată evenimentele interesante din întreaga civilizație umană și cum acei oameni au schimbat lucrurile pe care ei le prevedeau. Nu mi-a plăcut niciodată istoria. Dar acum mă tot gândesc s-o studiez serios."

Dorințele Tommy-ei Sue Robertson:

"Aș dori ca tot timpul să fie Crăciun. Nu mă refer la cadouri cu toate că-mi place să primesc. Adică ce drăguță e lumea. Îmi place să ascult muzică și să-i văd pe toți veseli. Prietenul meu cel trist spune că mulți oameni au nevoie de permisiune - el o numește autorizație oficială - ca să fie veseli. Și deștepți. Și sănătoși la minte. Nu știu prea bine ce vrea să spună, dar simt. Aș vrea să-l invit la masa de Crăciun, însă el nu poate veni."

Dorințele lui Willy Stienmetz:

"Aș vrea ca mama să trăiască. Va fi primul meu Crăciun fără ea. N-am avut niciodată vreun cadou. Vreau să zic cadouri adevărate, adică te duci și cumperi ceva de la magazin. Mama făcea diverse lucruri. Pentru sora mea confecționa păpuși din mere uscate. Arătau ca niște domnișoare bătrâne. Aveau haine și păr și un mic șal. Încă mai am o astfel de păpușă. Aș vrea ca mama să trăiască. Prietenul meu spune că oamenii morți noi ar trebui să ne aducem aminte doar de partea lor bună. Spune că mult mai mulți vor muri în viitor. Spune că ar trebui să fim siguri că aceștia lasă numai lucruri bune în urma lor. Nu va veni la prânzul de Crăciun; care va fi probabil la fel de bun ca oricare altul, de vreme ce nu ne putem permite mai mult."

Dorințele lui Randy Deever:

"Vreau să pictez oameni fericiți și locuri frumoase. Sper că voi primi trusa de pictură pe care am cerut-o. Mama spune că pictura face mult deranj în casă, dar eu știu cum să am grijă. De fapt, ce înseamnă câteva pahare cu vopsele pe un stativ dacă faci o pictură minunată. Maiorul spune că a picta oameni fericiți și locuri frumoase reprezintă adevărata fericire. Întâi trebuie să existe fericire, ca să o poți picta. Maiorul spunea că există anumite lucruri pe care trebuie să le faci ca să fie fericire. Nu poți picta dacă nu există fericire. Nu știu ce să zic de el. Mereu mă împinge să fac altceva. Dar ce vreau eu este să pictez. Până la capătul zilelor mele."

Dorințele Mary-ei Anderson:

"Deseori mă gândesc la povestea unde zâna a împlinit cuiva trei dorințe. Dacă eu aș avea de pus trei dorințe, prima ar fi ca toată lumea să fie perfectă. A doua ar fi ca maiorul să fie fericit. E atât de trist. Mă gândesc că dacă se va adeveri prima dorință, a doua ar veni automat. Pe a treia mi-o păstrez, în caz că se va întâmpla ceva cu primele două."

Tema din 4 ianuarie 1955 era: "Prietenul meu secret". Se părea că tatăl meu era curios a-și băga nasul în problemele cele mai intime ale celor cinci. Deci:

Prietenul secret al lui Paul Nolan:

"Prietenul meu secret este un om mare. Cunoaște mai multe decât oricare alt om din lume. Uneori mă ajută la temele de casă. Discutăm mult, dar nici tata și nici mama nu-l pot vedea. L-am întrebat odată pe tata despre asta și mi-a spus să nu-mi fac griji. Mi-a spus că și el avea un prieten secret când a fost băiețel și că nimeni în afară de el nu-l putea vedea. S-au jucat și s-au distrat grozav. Dar prietenul meu secret nu se joacă cu mine. Mă bate la cap să învăț, să citesc, să

muncesc. Spune că viitorul este ca o minge de rugby și cine trage șutul va fi ori artist ori idiot. Spune că există mai multe feluri de artiști. El este înalt, blond și foarte trist."

Prietenul secret al Tommy-ei Sue Robertson:

"Nimeni nu-mi poate vedea prietenul. El știe totul despre numere și de ce lucrurile sunt așa cum sunt. Îmi arată diverse chestii, dar nu e ceva asemănător cu matematica sau cu științele pe care le studiem la școală. Îmi arată cum numerele și legile afectează oamenii și evenimentele viitoare. I-am spus tatălui meu de prietenul secret. S-a supărat și m-a trimis la medic. Doctorul m-a consultat și i-a spus că voi depăși acest stadiu o dată cu vârsta. I-am spus și prietenului meu despre asta iar el a râs. Numele lui este Maiorul. Mi-a spus că va fi alături de mine totdeauna."

Prietenul secret al lui Willy Stienmetz:

"Prietenul meu secret este Maiorul. E un nume ciudat și chiar și el este un om ciudat. Nu mă simt în largul meu alături de el. Îmi spune povești îngro-zitoare despre ce va fi. I-am vorbit tatălui meu despre Maior. M-a trimis să-mi văd de treabă. Maiorul vorbește mult despre cele bune și despre cele rele. Cred că vrea ca eu să fac ceva, dar mă lasă să gândesc singur. Este înalt, blond și arată foarte trist. Denis Jordon îmi povestea că ea are o prietenă secretă, pe Anette. Anette este de vârsta ei și se joacă împreună. Maiorul este un om bătrân."

Prietenul secret al lui Randy Deever:

"Nu știu dacă-l pot numi pe maior un prieten. E întotdeauna aici și mă ajută la lecții. Dar nu mă simt bine alături de el, ca alături de un prieten. Maiorul mă cheamă să studiez politica, istoria, războaiele și tot felul de lucruri care nu au de-a face cu pictura. Spune că fericirea trebuie pictată. Dar eu nu-mi pot imagina dragoni care să nu fie dragoni. De ce să fie fericirea altfel? Dacă pictez despre fericire unde nu e fericire, ce diferență este între a picta dragoni ce nu arată a dragoni?"

Prietenul secret al Mary-ei Anderson:

"Prietenul meu secret este maiorul. Este înalt, blond, frumos și foarte trist. Îmi arată cum să scriu. Nimeni nu-l vede, decât eu, și tata spune că fiecare are un prieten secret al copilăriei. Maiorul este real. L-am atins, am râs cu el, l-am văzut plângând. Aș vrea ca părinții mei să-l vadă, dar ei nu pot, chiar dacă maiorul stă lângă mine. Maiorul spune să nu-mi fac griji. Viitorul este înaintea mea și să nu-mi fac griji cu privire la viitor. Prezentul e doar o clipă. Viitorul este o eternitate, spune el."

Tema din 27 ianuarie 1955 era "Lucruri la care mă gândesc". Tata spera poate să prindă vreun pește gras.

Paul Nolan:

"Mă gândesc la multe lucruri. Toate sunt bune și frumoase în '55 dar ce va fi de acum încolo? Nici unul din prietenii mei nu se gândește la ce va fi peste zece ani. Maiorul spune că eu ar trebui să mă gândesc. Ar prinde bine. Eu nu cred că ar fi rău, domnule Hall."

Tommy Sue Robertson: *"Mă gândesc la diferența dintre a fi bun și a fi fericit, sau dacă există o diferență. Dar ar trebui într-adevăr să existe? Maiorul a intrat în viața mea, mă gândesc la o grămadă de lucruri la care altădată nu mă gândisem. Cred că mi-ar place să devin un om de știință și să învăț să fac ca lucrurile să meargă. Maiorul îmi citește temele și mă ajută să descopăr fenomenele. Se pricepe foarte bine. Mie nu prea îmi pasă. Mi-a spus să vă spun că titlul temei ar fi trebuit să fie "Lucruri despre care gândesc" în loc de "Lucruri la care mă gândesc".*

Willy Stienmetz: *"Mă gândesc la maior. Nu știu multe despre el, în timp ce el știe totul despre mine. Este serios și dă importanță temelor mele când mă ajută. Mă pune să învăț despre anumite lucruri. Lucruri îngrozitoare. M-a luat ieri cu el la un film. Filmul avea un titlu caraghios. Maiorul nu este acum aici așa că-l voi scrie așa cum știu. Vă rog să nu-mi dați notă proastă dacă-l voi scrie incorect. Titlul filmului este "Apocaliptic..." Filmul m-a speriat. N-am înțeles despre ce era vorba, dar mă tot gândesc la el."*

Ce înseamnă asta, m-am întrebat. Filmul acela a fost realizat în anul 1980. Am clătinat din cap și am continuat lectura.

Randy Deever: *"Mă gândesc la prietenul meu secret. Nu-l mai văd. De câte ori apărea în fața mea, plângea. Mi-a spus să-mi amintesc de el și să fac lucrurile pe care le-ar dori el. Vrea să mă fac soldat. Spune că pot să și pictez, dar să mă fac soldat. Mi-a spus că mă va vedea când voi fi mai bătrân. Acesta e portretul lui."*

M-am uitat la portret și era destul de bine realizat. Am luat apoi foaia următoare.

Mary Anderson: *"Mă gândesc la cărțile pe care mi-ar place să le scriu. Sunt atâtea posibilități de a te exprima în povestiri. Mă gândesc la lucrurile pe care mi le-a spus maiorul și aș vrea să le scriu. Și-a iubit tatăl foarte mult dar lui nu i-a spus niciodată. Mi-a zis de un război îngrozitor care nu trebuie să aibă loc. Maiorul spune că sunt lecții pe care lumea ar trebui să le învețe și să nu permită nici un alt război. Spune că povestirile ajută oamenii să înțeleagă astfel de lucruri."*

Am închis dosarele și le-am pus în sertar. Indiferent ce propovăduia, maiorul nu era pentru război. Eu n-am fost în Vietnam, dar Vietnamul existase. După zeci de ani de lupte cu japonezii, cu francezii și cu americanii, Vietnamul răsuflase ușurat în scurtul răgaz de pace, apoi invadase Cambodgia. Pe urmă China năvălise în Vietnam, se lovise cu nasul de zidul tare al luptei și al rezistenței vietnameze și se retrăsese. Rușii îi fierseră pe rebelii afgani în samovarele lor, apoi urmase Iranul.

M-am uitat la lista de teme. Ce naiba voia? Am scos din nou dosarele și le-am răsfoit. Mary Anderson visa despre holocaustul povestit de maior, din Finlanda, din orășelul Turku. Ei, dar nu fusese nici o luptă în Finlanda.

Am cotrobăit prin sertar și am dat de corespondență. Era o scrisoare datată 16 februarie 1955, adresată unei monetării din Illinois. Răspunsul companiei era pe scrisoarea trimisă.

"...Când am colectat banii de prânz de la studenți am găsit această monedă. Îmi puteți spune ceva despre ea?"

"Domnule Hall, se pare că este o monedă contrafăcută, fiindcă altă explicație de a bate un ban datat 1978 nu există. Se mai întâmplă. De exemplu, moneda de sfert din 1950 poate fi zimțuită, modificată încât să arate astfel. Desigur, asemenea lucruri nu sunt permise, deși aceasta arată a fi originală. Oricum, zgârieturile și alte semne circulare ce apar pe suprafața ei ascund adevărul. Este o curiozitate, pentru un colecționar."

M-am uitat la moneda cu Washington. Am dat cu unghia pe o parte. Nimic. O monedă Washington din '78. Am mai cotrobăit prin scrisorile rămase. Am dat de una de la F.B.I., de la Departamentul de Stat, unde-l informau că nu era angajat la ei nici un Paul Nolan. Alta era de la mama lui Willy Stienmetz, anunțându-l că fiul ei fusese omorât într-o demonstrație de stradă. Încă o scrisoare

de la F.B.I., care cerea lămuriri despre relațiile lui cu Willy Stienmetz. O scrisoare de la Mary Anderson:

"Dragă domnule Hall,

Vă mulțumesc foarte mult pentru cele scrise despre mine în noua carte. Sper să fie la fel de important pe cât vi se pare.

Da, mi-l amintesc pe Willy Stienmetz, spunându-mi că primise niște bani de la unul pe care-l numeam noi maiorul. Era foarte sărac, știți. Mi-a spus în școală despre maior. Îmi pare rău c-a murit.

Cred că maiorul încă mai e cu mine, într-un fel. E în spatele ideilor mele, îl simt. Știu despre el, dar nu mi-l mai amintesc cum arată."

O scrisoare de la Randy Deever:

"Dragă domnule Hall,

Îmi cer scuze că nu am răspuns până acum, dar poșta pe aici funcționează aiurea. Coșmarul pe care-l trăiesc devine aproape monoton. Nu e nimic comparabil cu ce am gândit noi. Da, maiorul încă mai este cu mine, mă însoțește în misiunile mele dificile și mă salvează mereu. Dacă spun cuiva de maior, mă crede nebun, ceea ce, aici, nu e prea departe de adevăr. Poate m-ar trimite acasă. Dar maiorul spune că mai avem o misiune de îndeplinit. O vom face și pe asta noi doi.

Alăturat vă trimit desenul pe care mi l-ați cerut. Maiorul Hall nu s-a schimbat de loc."

Am sărit în picioare. MAIORUL HALL!

Am căutat cu febrilitate prin corespondență, apoi prin celelalte hârtii. Am privit în jurul meu în cameră și am văzut desenul pe perete. M-am dus la ușă și am aprins lampa. Fotografiile erau ale mamei mele, ale celor două surori, cinci poze de grup de la școală. Nu era trecut nici un nume, dar nu era greu de ghicit cine erau. Și, apoi, era desenul. Randy

Deever atinsese desăvârșirea în arta desenului înainte de ultima lui misiune. Am luat cartonul de pe perete, m-am apropiat de oglindă și m-am uitat în apele ei prăfuite. Am ținut desenul lângă fața mea. Portretul era fără greșeală. Am văzut ceva scris pe dos și am citit: "Dragă tată, dacă ei pot învăța ceva din asta, cu atât mai bine; dacă nu pot învăța nimic, e totuși un început. Te iubesc, Jay."

Nu pot dovedi nimic. Compunerile pot fi explicate ca teme sugerate. Orășelul acela din Finlanda nu a fost implicat în nici un fel de război, cel puțin până în 1980. Nici Dakota de Sud. Maiorul avusese o monedă 1978, dar o grămadă de lume, în 1980, avea monede '78, precum vor avea și cei din 1990. Totuși cred că maiorul ar putea explica. Ceva s-a schimbat. Nu-i cunosc semnificația, dar moneda nu este doar un sandviș obișnuit de cupru-nichel cu alamă, ci este din cel mai pur argint.

Traducerea: Anamaria Borlan

AQUAE DEA S.A.

MARCĂ DEPUSĂ

APARATURĂ
PENTRU
TRATAREA
ȘI
PURIFICAREA
APEI

AQUAE DEA S.A.
Str. Bicaz nr.1
Telefon: 096/136194
Fax: 096/190379
TIMIȘOARA - ROMÂNIA

S.C.
TRANSILVANIA
S.R.L.
ARAD

tel. 192078
efectuează excursii în Polonia cu o noapte cazarea la Varșovia, la cele mai convenabile prețuri în fiecare miercuri și duminică. Se asigură vaucere.
Se închiriază autocare.

Informații:
Timișoara, str. M. Eminescu nr.5 la Bazarul Cooperației, vis-a-vis de Magazinul Bega, telefon: 133431 între orele 10 și 18.

Costel Babos

REZERVAȚIA

Visul Popii

Popii Gâtlan i se mai spunea și Hârdău'. De la ce i se trăgea numele, nu se mai știe. Și poate că nici Popii nu i-ar fi păsat prea tare dacă porecla nu i-ar fi pus-o tocmai Șofron. Căci Popa Gâtlan, știa toată lumea, îl ura pe Șofron; îl ura mai mult ca orice pe lume și nu-i putea trece nicicum. Și cum era să-i treacă - crucea mamii ei de viață! înjura Hârdău' uneori și, în ultima vreme, mai des, atunci când se afla în fața paharului cu vin sau rachiu - căci Șofron îi bântuie visele noapte de noapte, nelăsându-l să se odihnească. Odată, Părintele se scăpase să spună, era beat, că "așa să mai tot moară câte unul prin sat". Erau la pomana lui Simion, fi' iertat. Toți Măgurenii știau cât a iubit Șofron pe frate-său Simion, numai Părintele uitase fiindcă i se tulburase mintea din cauza vinului.

Cu degetele-i mari, noduroase și cu privirea ascuțită și tăioasă ca lama unei coase, s-a repezit Șofron la gâtul Părintelui Gâtlan. Abia a reușit să-l scoată unul, a' Tomii, după ce ochii i se bulbucaseră deja, iar limba îi ieșise afară de-o palmă.

L-ar fi omorât, fuseseră de părere cei ce văzuseră tărășenia. I-ar fi sucit gâtul ca unui pui de găină - deși Părintele era destul de corpolent - mai adăugaseră făcându-și cruci și scuipându-și în sân de așa grozăvie.

Nici Părintele nu fusese mai puțin speriat, se albise tot la față iar aburii beției i se risipiseră deodată ca și cum nimic nu băuse în toată seara aceea. Întâmplarea s-a înțipărit multora în minte dar cel mai tare Popii care, de atunci, o revede mereu. În ciuda faptului că seara, înainte de a se băga în pat, înșiră tot soiul de rugăciuni enervând-o astfel și pe biata Preuteasă.

- Într-o astfel de noapte, povesti diacul Gheorghieș la bufet după cum îi era obiceiul, s-a trezit Hârdău' nădușit tot și cu părul răsculat pe creștet. "Da ce ai?" l-a întrebat Preuteasa gângăvind în somn. "Ce te tot sucești încolo și-ncoace ca un câine în legătoare?" "Taci, proasto", a liniștit-o Părintele revenindu-și din sperietură. "Am avut coșmaruri." Apoi, după ce s-a coborât din pat, a ieșit afară, unde aerul rece și tare i s-a strecurat pe șira spinării în sus făcându-l să tremure din toate mădularele. I-a fost groază să mai fugă până-n capătul grădinii, așa că și-a făcut nevoile din pragul ușii. "Ei, arză-te-ar focul!" a suduit Hârdău' vântul pornit pe neașteptate căci îi udă cămeșoiul și preasfântu-i obraz. S-a întors

bătând din dinți ca o toacă și s-a aruncat în așternut, călare pe preuteasă. Mai târziu după ce-a adormit, în vis, i-a apărut iară Șofron.

Șofron

Să tot fi avut trei ani Șofron, când și-a făcut apariția în Măgura, hurducat în spatele șubred al maică-sii. Cu picioarele desculțe strângea gâtul osos al femeii înfipt ca un par în pieptul supt și bolnv.

De cum au intrat în sat, câinii au început să chelălăie și să latre a pustiu de parcă ar fi venit Necuratul și nu doi creștini lăsați de Dumnezeu să chinuie pe pământ.

Oamenii au ieșit speriați pe la porți. Să vadă. Să întrebe. Să se dumirească. Ce-i? Cine-i? Vreun taur scăpat din legătoare? Vreun strigoi, ucigă-l! Balaur? Ori ce dihanie sau fiară nemaivăzută? Dar nimic din toate acestea. Din capătul uliței, a singurei uliță a Măgurenilor, venea încet, ca o arătare, Șofron călărind pe umerii maică-sii.

Văzând atâtea fețe străine, copilul și-a încleștat cu și mai multă disperare mâinile-i mici în părul slăbănoagei. Sfârșită de oboseală, de foame și sete, femeia n-a mai apucat să ajungă până la fântâna din mijlocul uliței, ci a îngenunchiat cu un picior, apoi cu amândouă și, clătinându-se de vreo două ori din mijloc, a căzut într-o ultimă suflare. A căzut și Șofron, rostogolindu-se pe pământul galben clisos, frământat de copitele vitelor.

Achim

N-a scăpat nimeni în sat fără un nume de batjocură. N-a scăpat nici Achim. Când și-a înmormântat și cea de-a treia nevastă, oamenii i-au spus "Groparul".

- Și-a băgat tot neamul sub țărână, n-a mai rămas decât el și născutul, șușotesc gurile în timp ce bulgării de pământ alunecă peste coșciug iar popa cel nou se roagă pentru iertarea păcatelor moartei.

După ce-a isprăvit cu toate câte trebuiesc la o îngropăciune, Achim a dat fuga până în Buciumi după mătușă-sa Saveta, un neam mai îndepărtat dinspre mamă, cu rugămintea să-i vadă de copil până o mai crește. Saveta a venit în grabă, bucuroasă că scapă de singurătatea cu care i se urâse atâta amar de vreme, luându-și cu ea toate bocârțele și vânzându-și casa unui chiabur.

- Numa' că n-are s-o ducă prea mult, și-au dat cu părerea gurile. Nici babornița și nici copilul.

- Hârcă ne mai trebuia nouă în sat, nu le-avem destule pe-ale noastre. Acu' o văd cum o să poftească la un scaun în biserică...

- Vorbiți prostii de parcă n-ați ști că cine stă lângă Achim e lovit de duhul morții. Ăsta ori s-a născut într-o zodie proastă ori l-au blestemat ursitoarele.

Vorbele erau frământate apoi scuipate una alteia ca niște gogoloaie de pâine. Nici gând, fălcile, să se oprească, măcinau întruna.

- Despre ce zodie rea pomenești, soro? Despre ce ursitoare? Nici nu te gândi la așa ceva, aici alta e la mijloc. Vorba e că lui Dumnezeu nu-i plac păgânii. Nu mai ții minte când și-a luat Achim întâia nevastă, pe Anica lui Peliță; n-a strigat el în gura mare că are să umple și casa și șura cu copii? Iar când părintele i-a urat că așa să-l ajute Dumnezeu!, el i-a răspuns că ba! că el copiii singur are să și-i facă, nu cere ajutor de la nimeni, bătu-l-ar Precista! Și-atunci să nu se mânie? Doar știi că Dumnezeu nu-i iartă pe cei ce se fălesc și-i iau numele în râs.

- Drept' ai, soră.

- Câte femei i-au murit? Trei. Câți ciledi? Cinci!

- Pune-o și pe soru-sa, pe Mărioara...

- Na, vezi.

- Da, numa' că la biserică vine totdeauna...

- Vine, că-i viclean. Sosește primul și iasă ultimul. Ți-ai găsit tocma' la el atâta credință.

Achim nu-și apleca niciodată urechile la cele ce se vorbeau pe seama lui. El își vedea numai de grijile, gândurile și frământările sale.

Domnișorul

Într-o zi, în sat a apărut un domnișor. Venea de la oraș și îl interesa o femeie ce murise aici, în Măgura. Primise o înștiințare și venise să întocmească un proces verbal.

- Da, a murit o femeie aici. Nu se știe de unde și încotro mergea. Dar asta s-a întâmplat mai demult. A înmormântat-o Groparul în cimitirul satului. Treceți pe la el că știe mai multe. El a luat și copilul.

Așa s-a trezit Achim cu domnișorul în bătătură, cerându-i să-i povestească cum s-a întâmplat.

- Păi cum să se întâmple? a repetat Achim întrebarea, încruntând ușor din sprâncene și cerând o țigară. Eu tocmai mă-ntorceam de la târg din Bănișori, am fost de-am cumpărat mânjii ăștia care-i vezi aicea, că mi s-a urât să tot înjug boii când am de mers până în cutare loc sau până într-altul. Or fi ei buni, boii, pentru arătură, dar la drum întins doi cai sunt neprețuiți. Și-apoi, am spus că de-or crește și copiii ăștia mai mari...

- Mai pe scurt, vă rog frumos, l-a întrerupt domnișorul aranjându-și mai bine ochelarii pe nas.

Umpluse, deja, o pagină cu nimicuri, fără să ajungă la subiect.

- Scurt, scurt și cuprinzător, vă rog frumos..

- Să mă iertați domnișorule, se scuză Achim după ce mai ceru o țigară, dar eu nu știu pe scurt, cum zici, în schimb am să fiu cuprinzător.

- Nu mă interesează decât femeia și copilul, vă rog frumos. Povestiți numai despre femeie și copil, își repetă rugămintea domnișorul, ștergându-și fruntea cu o batistă.

- Păi, cum am mai spus, continuă Achim pufăind gânditor, mă întorceam de la Bănișori, unde se ținuse târg. Răzbisem cu carul pe uliță și mă tot întrebam: are să plouă sau nu are să plouă, când, aproape de fântână, zăresc două mogâldețe boțite de pământ. Da' huou! Brr! strig boilor și-i lovesc cu coada de la bici, căci prinseseră mirosul de poiață și nu-i mai puteai stăpâni, ca la dus, când se opreau și singuri dacă nu le numărai bâtele pe spinare. Mă aplec asupra femeii și dau să o ridic, ca pe omul bolnav, însă ea cade țeapănă la loc. E moartă, zic, Dumnezeu s-o ierte. N-am avut un capăt de lumânare la mine că i-aș fi aprins-o la cap. O iau și o pun peste fân în căruță. Nu-i de la noi. N-o mai văzusem în sat. Copilul plângea și se dădea de ceasul morții, cu fața în jos unde căzuse. Îl ridic în brațe și, cum îl ridic, tace parcă nici n-ar fi plâns până atunci. Ba mă și cuprinde cu amândouă mâinile de gât și mă strânge de mi-a dat și-o lacrimă. Ce era să fac cu ei, domnișorule? I-am dus acasă. Abia când eram gata să plec, am văzut oamenii ieșiți pe la porți. Tăceau toți ca momâile, ca muții. Pe femeie am îngropat-o creștinește, cu popă, iar pe copil îl țin la mine că e deodată cu Simion al meu.

- Tocmai în legătură cu copilul, îl scurtă domnișorul, continuând să-și noteze ultimele cuvinte ale lui Achim, se pune întrebarea dacă doriți să înfiați sau

nu copilul.

- Cum să nu, domnișorule, sări Achim ca ars, Dumnezeu mi-e martor că n-aș mai da copilul în ruptul capului.

- Atunci e foarte bine. Am adus cu mine o cerere de înfiere, însă mai întâi o întrebare, vă rog frumos. Sunteți căsătorit?

- Văduv, se încruntă mai cu asprime Achim.

- Și copilul cine o să-l crească?

- Cum cine? Eu!

- Nu e de ajuns...

- Mai e și Saveta, minți Achim prins la strâmtoare. Încă nu trecuse anul de când o înmormântase și pe ea.

- Mama dumneavoastră?

- Da, minți în continuare, nehotărât.

- Bine, aprobă domnișorul întinzând cererea. O semnați și am terminat povestea.

Sesizându-i ezitarea, domnișorul deschise servieta cu care venise și scoase de-acolo o tușieră în care îl puse să-și vopsească degetul arătător.

- Pe copil cum îl cheamă?

- Șofron.

- Să vă trăiască!.

- Mulțam, se posomorî Achim amintindu-și și de ceilalți feciori. Mai îmi dai o țigară?

Simion

Dar cel mai tare avea să se încrunte Achim la moartea feciorului său, Simion. Căci avea să se încrunte din toată ființa; din trup și din suflet, din inimă, din sânge. Fiindcă avea să se încrunte pe toți și pe toate; pe sat și pe oameni, pe biserică și pe Dumnezeu; pe viața însăși, ce-i adusese numai nenorociri.

- Mai bine să nici nu fi trăit vreodată, își făcuse Achim obiceiul să-i spună lui Șofron în zilele ploioase și reci și la fel de mohorâte și triste ca sufletul său. Mai bine să nici nu mă fi născut vreodată și nici lumea să nu fi existat.

Se spune că de atunci, de la moartea lui Simion, s-a păgânit cu adevărat Achim, și-a pierdut de tot încrederea în Dumnezeu.

Că de atunci a început să se izoleze în vârful său de deal - sau în Culme, cum e numit locul său de casă, de către săteni - și când, rareori, mai era văzut coborând în sat, o făcea numai alături de Șofron, la care ținea mai mult ca la lumina ochilor săi.

Se spune că de-atunci, de la moartea lui Simion, au început să se sălbăticească Achim și cu Șofron, iar mai târziu, satul întreg; până au ajuns Măgurenii ce-au ajuns.

Vai de ei! - asta nu se mai știe cine-a mai spus-o - căci de la moartea lui Simion li se trage Măgurenilor.

Piatră de hotar

L-a îngropat pe Simion în locul în care l-a găsit sfârtecat, ori poate numai mâncat, dacă murise cumva dinainte. De lupi.

- Odihnească-se-n pace! a oftat încruntat Achim, încleștându-și mâinile pe crucea masivă din lemn de gorun.

Acolo era chiar hotarul dintre Măgura și Lazuri.

Chiaburii

"Chiaburi din toate satele, păziți-vă!"

Hârtia a fost prinsă de ușa bisericii în timpul slujbei.

Chiaburii de peste tot sunt speriați de moarte. Se aude că vin comuniștii cu colectivizarea. Și nu vin oricum. Aduc cu ei bâte și ciomege. Celor care

au, le iau pământurile și vitele din bătătură, iar pe cei care n-au îi înscriu în colectiv.

Chiaburii sunt strânși la un loc și trimiși în Bărăgan.

Pentru pomenirea lui Simion în vecii vecilor

"Cu adevărat deșertăciune sunt toate, și viața asta e umbră și vis. Că în zadar se tulbură tot pământeanul; cum zice scriptura: când dobândim lumea, în groapă ne așezăm, unde împreună sunt împărații și săracii."

Pe la ora prânzului, vremea s-a mai dezmorțit, crivățul de miază-noapte, ce nu mai contenea de trei zile, s-a domolit și el pe neașteptate încât, după toate frigurile și degerăturile îndurate în fața gropii mortului, celor ce se întorceau de la înmormântare nu le venea să creadă.

Mai crunt suferise părintele Gâtlan care înghițise frigul pe stomacul gol. Vorba cuviosiei sale: "pregătit pentru luptă". Lupta aceasta fiind pomana, la care Gâtlanul ocupa locul cel mai bun de la masă, locul de lângă foc. Pomana avea să se țină într-un cort pe care Achim îl înjghebase în prelungirea șurii. Nu-i vorbă, putea să-i ducă, pe părintele împreună cu diacul și cu alți oameni de frunte, în casă, dar a ținut să-i pună laolaltă pentru a-i vedea dintr-o singură ochire pe toți, cum beau și cinstesc întru pomenirea feciorului său.

Se pregătise Achim cu mâncare și băutură cât pentru o nuntă; că doar cu nuntă înmormântase el pe Simion, Dumnezeu să-l ierte! nu apucase încă să se însoare.

- Pomană ca aceasta nici că s-a mai pomenit, vorbeau cei mai bătrâni, ca să fie poftit tot satul la ospăț.

Ba și din satele învecinate începuseră să dea târcoale săracii și țiganii, simțind încă de departe mirosul bucatelor. Miros greu de îndurat pentru cei ce flămânzesc.

Așa i-a prins pe cei mai vrednici Ajunul Crăciunului, fără să bată un clopot la biserică. De unde era să bată clopotele, când clopotarul și crâsnicul se sprijineau de părintele Gâtlan; și bine că se sprijineau, altfel ar fi căzut grămadă toți trei și ar fi deșelat pe diacul Gheorghieș, ce sforăia în spatele lor lângă foc.

Din când în când, părintele încerca să dea glas unui cântec bisericesc pe care nici el însă n-ar mai fi reușit să-l înțeleagă, într-atât începuse să amestece limbile între ele.

- Zi, părinte, ceva să pricepem și noi, fac pe supărații cei din apropierea sfinției sale, Dumnezeii lor de greci și tătari!

- Da, da, ceva pentru pomenirea lui Simion în vecii vecilor.

- Amen, reușește doar să îndruge părintele. Apoi, venindu-i o idee, se ridică în picioare împărtășind-o și celorlalți. Da', cu așa pomană, să mai tot moară câte unul prin sat.

Colindă I

(un grup de patru copii din Măgura)

"- Asta-i sară, mândră sară.
- Ieși tu, gazdă, pân-afară
De-l vezi pe Domnul Hristos
Cum coboară de frumos,
Tot pe scară, lemn de ceară,
Tot arzând și luminând,
Și pământul strălucind,
Pe oameni înveselind,
Lumea toată mântuind,
Pe diavoli în iad gonind.
C-asta-i sară de Ajun,

De Ajun și Moș Crăciun!
Noi umblăm și colindăm
Și pe Domnul lăudăm."
(I. Agrbiceanu - Strigoiul)

Colindă II

(Stăncoaia)

Colindă, colindă,
Bagă calu'-n tindă
Și dă-i fân să roadă
Și pupă-l sub coadă!

Stăncoaia

Abia spre miezul nopții a ajuns Stăncoaia la pomană. Crăcănată și adusă de spate. Numai piele și ciolane. Numai unghie și păr. Venise după fii-său, Gavril, și-l găsise beat, dormind sub masă.

- Să-l lași acolo, lele, a rugat-o Șofron cu voce blândă, dar hotărâtă. Se simte mai bine decât la dumneata.

- Ba nu! s-a opus Stăncoaia, trăgând de Gavril să-l scoată de sub masă.

Gavril s-a trezit în cele din urmă, dar de ridicat nu voia să se ridice.

- Mi l-ați momit în casa voastră! și-a scuipat Stăncoaia vorbele, cu ură, privindu-l țintă pe Șofron.

Ar fi trebuit s-o lase-n pace, căci o știau de mult pe Stăncoaia; și cu toate acestea, a' lui Gordun a turnat gaz peste foc.

- Iar i s-a urcat, nebunei, fetia la cap...

- Așa să v-ajute Dumnezeu, spurcaților, cum n-am avut eu om, a răcnit Stăncoaia.

Ori de câte ori se făcea aluzie la faptul că ar fi rămas fată bătrână, își pierdea cumpătul, înnebunind de-a binelea. Blestemele ei cutremurau pereții.

-Puroii și buboaiele să vă mănânce, și viermii nesătui! Să n-aveți parte de odihnă nici sub pământ! Neamul și vița să vi se stârpească! Sărăcia să vă pustiască, la toți, casele! Să n-aveți ce pune pe masă, nici balega de la cal, nici căcărezele caprei!

Stăncoaia se măritase la 14 ani. Din cei ce fuseseră la cununia ei nu mai trăia nici unul, iar cei din ziua de azi ori nu știau, ori o făceau dinadins. Mirele îi fugise în prima dimineață după nuntă și, de atunci, n-a mai știut nimeni de el. Nu era din satul lor, ci de undeva de pe malul Mureșului. Înainte, însă, de a pleca, apucase să-i răpească tinerei sale soții fecioria, lăsând-o femeie pentru totdeauna. De aceea l-a și așteptat Stanca să se întoarcă înapoi. Cu asta a rămas ea, cu așteptatul. În zorii zilei, când se deștepta, se ridica grabnic din așternut sărind la geam. Privea în lungul uliței până departe, în zare. Nici un semn? Nici un drumeț cu pasul întins ce și-a uitat, cumva, nevasta în cea mai fericită zi a sa? Nici un om călare pe un cal șarg, calul cu care fugise omul ei? Apoi, seara, după ce-și termina treburile de peste zi, iară la geam. Nu se-arată nimic? O stea care cade, un fulger din senin? Un foc, o flacără nemaivăzută? Ghicitoarea, la care fusese să-i caute bărbatul, îi spusese că omul a' să i se întoarcă, doar că, mai înainte, va trebui să vadă o lumină neasemuită dinspre zarea din care acesta urma să se arate.

Așa îi trecuse viața, așteptându-și bărbatul. Așa înnebunise, năzărindu-i-se tot timpul că vede semne și aude vești. Iar acum, devenise bătaia de joc a celor din sat. A celor ce nici născuți nu erau când și-a pierdut ea fetia.

A plecat tunând și fulgerând blesteme. Ajunsă la poarta ogrăzii, și-a mai întors o dată capul înspre baracă.

- Câcați!

Petruț

Pădurar la Măgura era unul Petruț.

-Petruț și mai cum? fusese întrebat când au venit comuniștii la putere.

- Petruț a' Florii...

- Nu te-am întrebat al cui ești, ci cum te mai cheamă! se răstise la el un secretar propagandist de la comitetul raional, unde-l chemase.

- Petruț Cionca.

- Așa? mârâise activistul bănuitor. Și-atunci, cum se face că ești al Florii?

Preț de câteva minute, Petruț îl privise pe propagandist nedumerit. Răspunse într-un târziu, scărpinându-se nervos, cu mâna dreaptă, prin buzunarul pantalonilor.

- Așa a chemat-o pe mama.

La acest răspuns, secretarul cu propaganda izbucnise într-un râs prelung și isteric, ceea ce-l nedumerise pe Petruț și mai tare.

În cele din urmă fusese poftit să șadă pe scaun, vocea celuilalt se mai potolise, nu mai era atât de răstită, în schimb întrebările pe care i le pusese în continuare îl făcuseră să transpire prin toate părțile. La un moment dat, nemairezistând interogatoriului, se ridicase în picioare, roșu ca racul.

- Eu, unul, domnule, protestase, n-am nici o avere și nici n-am avut.

Nu se poate spune că-s chiabur. Un bordei prăpădit și-o grădiniță mică în spate. Iar în politică nu m-am băgat niciodată. Că nu era de nasu' meu. N-am fost nici la țărăniștii lui Maniu nici cu legionarii lui Sima. Alții or fi fost, dar eu nu.

-Stai jos, omule, nu te mai aprinde așa. Și nu mi te mai adresa cu "domnule"! Tovarășul Nuță mă numesc. Accentuase pe cuvântul "tovarășul".

S-a terminat cu domnii. Îi înlocuim pe toți, chiar și pe tine. Doar pentru asta te-am chemat, să-ți vedem originea, crezul politic. Căci postul tău, prin intermediul departamentului silvic, e susținut de guvern. Iar acum, noi suntem guvernul și vrem să știm cu ce fel de oameni lucrăm și pe cine plătim de la buget.

Petruț încremenise pe scaunul pe care se reașezase .

La despărțire tovarășul Nuță îi mai adăugase:

- S-ar putea să te mai chemăm o dată sau de două ori, dacă va mai fi nevoie. Să vii neîntârziat.

Reușise și Petruț să mai îngaime câteva cuvinte.

- Dacă puneți pe altcineva în locul meu o să ajung muritor de foame.

Lupii

În pădurea Măgurei nu sunt lupi. Așa se știe. Și cel mai bine știe Petruț; de aceea el a fost și cel mai mirat când a văzut fiara alunecând printre copaci, în apropierea casei sale. Lup să fie? Petruț mai văzuse lupi, dar ăsta nu prea aducea cu ceea ce văzuse el. Altceva ce ar putea fi, s-a întrebat, nevenindu-i în minte nici o altă fiară cunoscută de el, auzită din bătrâni sau învățată la școală, pe când era copil.

Primul gând i-a fost să dea fuga-n sat și să anunțe oamenii, însă după ce-a mai chibzuit, întorcând povestea pe toate fețele, a hotărât să mai aștepte câteva zile și pe urmă să anunțe raionul. Cele câteva zile au trecut, dar el a tot amânat, până când, într-o noapte mai geroasă ca de obicei, lupii l-au sfâșiat pe feciorul lui Achim. Abia atunci a luat Petruț o bucată de hârtie și un capăt de creion.

"Domnule Secretar", a scris, apoi, amintindu-și ceva, a șters "domnule" și în loc a trecut "tovarășule".

Îi plăceau cuvintele stilate, pompoase, și le sublinia totdeauna în "Scânteia", la care se abonase de când îl făcuseră candidat de membru. Pentru ziar trebuia să coboare tocmai în Lazuri, 8 km dus și-ntors, unde i-l lăsa șoferul de pe cursă. De-aceea, mai tot timpul ziarele erau vechi de câteva zile, iar uneori, când era prea prins în treburi, și de două săptămâni.

Și tocmai acum nu-i trecea prin cap nici o frază mai întortocheată, mai academică, nici un cuvânt mai elevat. Continuă scrisoarea înciudat:

"... în pădurea Măgurei au apărut lupi. Sunt dihănii grozave și nu știm de unde au venit, așa dintr-o dată."

Apoi, Petruț, descrise dihăniile pe toată pagina hârtiei.

"Pe lângă toate acestea, au o privire piezișă și scormonitoare ce-ți îngheață sângele-n vine, iar deasupra ochilor, lucru nemaivăzut, au sprâncene cu păr întocmai ca la oameni. Pe unul, Simion a' lui Achim (Corbea ...e nume de familie), l-au mâncat cu haine cu tot. Ba i-au mâncat și geamantanul care-i era din lemn. Achim zice să-i omorâm pe toți câți or fi existând, dar eu m-am gândit să nu o facem de capul nostru. Noi n-am avut până acum lupi în pădurea noastră și nu știm dacă avem dreptul să-i vânăm ori nu. De-aceea vă rugăm pe d-voastră să ne spuneți ce să facem.

Petruț Cionca, pădurar la Măgura"

"Adaog la cele ce-am spus că aceste dihănii au urechile lungi (mai lungi ca la măgari).

Petruț Cionca, pădurar la Măgura"

Poveste de clacă

- ... am să v-o termin, se învoi moș Balmoș sugându-și o măsea imaginară. Mare lucru nu mai e de spus, repetă, așteptând tutun ca să-și îndese în pipă. Țăgară? Fie și țăgară, se amărî moș Balmoș.

Pufăi zgomotos de câteva ori din ea, apoi o aruncă scârbit strivind-o cu piciorul.

- Și cum vă spuneam, continuă moș Balmoș, l-au lăsat pe Ion ăsta, a lui Chiper, bătut și gol în mijlocul arăturii la al șaptelea hotar de Agleș.

- Și?

- Și mai ce?

- N-a murit?

- De murit n-a murit, hârâi bătrânul trimițându-și scuipatul în cenușa rămasă de pe urma focului. A rămas, numai, cu o zminteală la cap. Câteodată, duminica, în timpul slujbei, se mai despoia de haine și-o rupea la fugă pe ușă afară speriind femeile și copiii.

- Căcat! țâșni cuvântul din gura Stăncoaiei, apărută ca din senin acolo.

Privirile s-au întors spre ea, nedumerite.

- Ce vă holbați la mine ca viteii? îi luă în primire Stăncoaia. Eu îl știu pe Balmoș de când era în scutece și țipa după țâța maică-sii. Atunci a auzit povestea cu Ion a lui Chiper și, de-atunci, altceva nu scoți de la el. Dar am să vă spun eu o poveste. Una de care să visați urât noaptea și să vă căcați pe voi. Am să v-o spun pe aia cu omul meu. Voi nu l-ați cunoscut pe omul meu. Nici Balmoș, de se laudă cât îi el de bătrân, nu l-a cunoscut, abia de era în scutece pe-atunci. Moș Balmoș vru să intervină, dar Stăncoaia îl opri repezindu-l:

- Taci, moșneagu' dracului, și ascultă, ca să știi ce înseamnă aia poveste. Și ai de grijă, lumina aceea mare mi s-a arătat, iar ăsta-i semn că mi se va întoarce omul.

- Ce lumină, bombăni moș Balmoș, pufăind dintr-o țigară pe care tocmai o ceruse.

- O lumină, iaca. Da' tu de unde să știi dacă te culci împreună cu găinile și te scoli o dată cu porcii? Ai să-l vezi când are să vină. Că n-a mai fost, ca omul meu, altul. A fost cel mai vestit hoț de cai din tot Ardealul. Și de dincolo de Ardeal. Știți voi ce-i aia, hoț de cai? De unde să știți, păcatele, că azi nu mai ai de unde să furi nici o mârțoagă. Nu știți! Că i-au tăiat pe toți. Dar atunci, erau cai boierești. Și ce spun eu boierești? Împărătești erau.

Stăncoaia își aranjă mai bine scaunul cu trei picioare pe care se așezase, privind țintă, cumva, prin peretele casei.

Cei din jur erau numai ochi și urechi. Într-adevăr, Stăncoaia nu mai povestise, până acum, niciodată și nimănui despre omul cu care susținea că se nuntise. Iar dacă acesta fusese și hoț de cai, cu atât mai interesant.

Se așternu tăcerea și Stăncoaia își începu povestea, repezit, așa cum îi era felul.

Lumina

Toți văzuseră lumina în afară de moș Balmoș care, cine știe, poate avea dreptate Stăncoaia. A apărut într-o vineri chiar după apusul soarelui. Mult timp, după acest eveniment, nu s-a mai vorbit despre altceva. O parte din sat au susținut că a fost un foc. Cealaltă, ținea morțiș că nici pomeneală, era vorba de o stea de pe cer. Cei cu focul nu erau nici ei, toți, de aceeași părere. Că ar fi

vorbade un copac uscat ce-a ars repede și cu nădejde. Nu copac, ce copac, a fost un arhanghel al Domnului, să vestească sfârșitul lumii prin pucioasă și foc. Sau Sfântul Arhanghel Mihail să lupte cu necredincioșii. Nici cei cu steaua nu stăteau mai bine. Unii erau de părere că a căzut o stea, pur și simplu, așa cum se mai întâmplă să cadă; ceilalți susțineau că n-a căzut, ci numai s-a apropiat, după care ar fi plecat înapoi de unde venise.

- Hai că e prea de tot. Ce stea o mai fi fost și aia?

- A văzut-o Dumitru a Tomii.

- Și era chiar așa, în cinci colțuri?

- Nu. Spunea Dumitru că era ca clopul lui de pe cap.

- Cum să fie ca clopul? a sărit Petrișor a Tambii. El păscuse caii, în seara aceea, în apropierea locului cu pricina. Era mare cât o claie de fân, dacă nu și mai mare, a precizat el.

- Și a căzut ori a plecat?

- A plecat. Că era cât pe-aici să se lovească de Doalmă. Pe urmă, o vreme n-am mai văzut-o, se lăsase în Râpacudraci, a fost de părere unul.

Dar cine, că râpa era blestemată și câte nu s-au mai întâmplat cu cei care-au trecut pe-acolo.

Râpacudraci

Irimie a numit-o Râpacudraci. Irimie era căprar. Într-o zi, s-a gândit să-și ducă săltărețele în râpă, unde se găsea viță sălbatică din belșug. Când s-a întors în sat, nu mai avea nici o capră. A ridicat din umeri și și-a scuturat cușma. Pe urmă a-nceput să-și numere negii din palmă și de pe dosul mâinilor. A mai ridicat o dată din umeri și-a spus că i le-au mâncat dracii.

Dracii

- Știu, acum, ce fel de draci s-au aciuat în râpă, a spus Achim ascuțindu-și securea. Da' am să ți-i mirui.

Șofron ascuțea pari de lemn.

- Luați-mă cu voi, se tângui Gavril gudurându-se pe lângă Șofron. Vreau să văd și eu cum arată dracii.

Gavril

Gavril nu și-a cunoscut părinții. Tatăl îi murise înainte de-a se naște el, împușcat de grănicerii lui Horty, iar maică-sa l-a dat Stăncoaiei, de mic; în afară de el mai avea șapte guri de săturat, în casă, și nu mai putuse război cu toți.

Stăncoaia, neobișnuită cu copiii, l-a mânat și l-a adunat ca pe-o slugă și chiar mai rău. Așa s-a născut Gavril, mai tântălău ca alții, și nu știa nici să se supună ca să-i facă pe plac Stăncoaiei, nici să se împotrivească. A crescut cât muntele, de putea să tragă singur în ham la căruță; și el tot cu bâta era mânat de la spate. Până când l-a scos, odată, Șofron, din mâinile babei și l-a dus acasă să-i oblojească rănile. Din ziua aceea Gavril n-a mai vrut să plece de la Șofron. Vara și până toamna târziu, dormea în ieslea vitelor, iar pe timpul iernii își așternea sub el un suman peticit și se muta în târnat. Câteodată, prosteala îi tulbura într-atât mintea încât, atunci, umbla tot satul, de la o gospodărie la alta ori se înfunda în pădure și nu se mai întorcea ziua întreagă, până când îl răzbea foamea.

Atât aștepta și Stăncoaia, să-l vadă plecat din ograda lui Șofron, singurul loc unde n-avea curaj să-l caute pe Gavril. Îl căuta, scotocind tot satul, când îl știa hălăduind și, dacă se nimerea să și pună mâna pe el, îl croia cu un băț pe

spinare și peste cap, ducându-l acasă unde-l încuia ca pe o pasăre în colivie.

- Ține Șofron, împielițatule! răcnea Stăncoaia plesnindu-l peste urechile mari, ca niște plăcinte. Na Achim, putoareo! Că de-aia m-am chinuit să te cresc, ca pe-un taur de prăsilă, ca să fugi la străini, să se folosească străinii de tine după ce te-am îndopat cu de toate trăgându-mi mie de la gură.

- Nu da! se jeluia Gavril. Nu mai da, nu mai plec.

Spărgea ferestrele ori smulgea ușa cu tot cu toc și fuga, iară, la Șofron.

- Dar pe unde, păcatele, ai mai umblat, întreba Achim, urmărindu-i vânătăile de pe față.

- M-a prins acuși hârca, sughița Gavril căutând din ochi pe Șofron.

- Îi dus în peșit, la Onița, trebuie să sosească dintr-o clipită într-alta.

Stătea Gavril ca pe jăratic până se întorcea Șofron acasă. Rădea inima-n el când îl vedea deschizând vrănița de la drum.

Semne

Mult s-a mai rugat lui Dumnezeu Ilie Gândac (zis Chiaburu'), să-i dea și lui un copil. Prost să fie, mai spunea câteodată - ajuns la disperare -, schilod să fie, numai al meu să fie. Să știu pentru cine-am muncit și-am adunat atâta avere.

Douăzeci de ani a făcut temenele, danii și slujbe la biserică, a împărțit bani săracilor și-a dat de pomană cerșetorilor. A dat, a făcut și-a așteptat până și-a pierdut orice speranță. Și abia după ce și-a pierdut speranța, s-a milostivit Domnul, slăvit fie-i numele, și i-a dat-o pe Onița.

Ți-e mai drag copilul venit la bătrânețe. Așa și lui Ilie, dacă te opreai să-l asculți, fată ca a lui nici nu mai era alta sub soare.

- Vin feciorii tocmai din Drăgan și din Plopiș să mi-o pețească, de la Ungureni, din Oarba.

Dar cel mai des o pețea Șofron, și cei mai mulți ochi pentru el avea Onița. Ceilalți nu erau altceva decât coategoale; ori prea scunzi, ori deșirați, ochioși ori prea grași.

La început, Ilie n-a spus nimic, ce să-i pese lui de cine-i plăcea fetii, însă, mai pe urmă, s-a mai răzgândit. De când cu moartea lui Simion zvonurile s-au înteșit.

- Nu bate vântul să nu miște frunza! Ceva necurat e la mijloc.

- Poate, s-a opus la început Ilie răspunzându-le în același fel. Ce le pasă măgarilor de unde beau oile apă?

Dar în suflet se strecurase deja îndoiala.

- De ce nu s-au mai dat lupii și la alții, de ce numai la Simion? Și de ce nu i-a mai văzut nimeni de-atunci, parc-ar fi intrat în pământ?

- Hm, a mormăit Ilie tulburându-se. Tu ce crezi, Doamne?

- Se spune că lui Achim și feciorului său le-au crescut niște cârlige la mâini și la picioare. De-aceea umblă cu pălmile înfășurate în obială.

- De ce ți-ascunzi pălmile, Simioane? l-a întrebat Ilie, într-o zi, nemaistăpânindu-și îngrijorarea.

- Lasă, bade Ilie, că acuși o să ți le ascunzi și dumneata.

- Astea sunt semne, bade Ilie, sunt semne rele.

Onița

Onița nu vedea nimic din toate acestea. Ea vedea numai flăcăul chipeș, înalt și puternic, după care ar fi plecat și în iad.

Tovarășul

Într-o zi, în sat și-a făcut apariția un tovarăș. Mai fusese odată, demult, și-l cunoștea pe unul Achim Corbea. De aceea s-a și dus tovarășul, mai întâi, la Achim. Primise o sesizare despre un fenomen curios ce se manifestase, într-o seară, deasupra satului Măgura.

- Ce-a fost? Cum s-a întâmplat? Nu cumva e vorba de vreun proiectil ori grenadă uitată aici din timpul războiului? Nu s-au auzit bubuituri, zgomote?

- N... nu s-au auzit, s-a codit Achim. Numai de văzut a văzut fiecare altceva. Nici nu știi ce să crezi. Nu mai crezi nici ce-ai văzut cu ochii tăi. Un singur lucru e sigur, de când cu lumina aceea blestemată, în împrejurimi au apărut niște lupi. Niște lupi tare ciudați. Și s-au mai petrecut și altele.

Mâinile înmănușate ale lui Achim au început să tremure la această amintire și altceva n-a fost chip să se mai afle de la el.

Tovarășul și-a notat informațiile într-un carnețel, a dat binețe și s-a dus să-l caute pe primar. Negăsindu-l, acesta fiind plecat cu treburi tocmai la Huedin, la întrebat pe Ion a' lui Chepeneag, care tăia lemne în curtea primăriei.

- De ce, tovarășe a lui Chepeneag, pe o căldură ca asta, caniculară, purtați toți cușme ca-n miezul iernii?

L-a privit cel întrebat, l-a tot privit, neștiind dacă să-i răspundă sau nu. Nu-l mai văzuse prin sat și nu-i venea la îndemână să stea la povești cu străinii.

- Ne-au crescut urechile ascuțite și țepoase, s-a hotărât până la urmă scoțându-și cușma brumărie de pe cap.

Tovarășul i-a privit urechile, stupefiat și scârbit, și s-a grăbit să plece; părea că nu mai dorește să afle nimic.

L-a mai întrebat, totuși, îngrozit poate și curios.

- De ce nu mergeți să vă consulte un medic?

- Pentru atâta lucru? s-a mirat a lui Chepeneag oprindu-se din lucru. Nu face să cobori și să urci drumul până-n Lazuri și 'napoi.

- N-aveți medic în sat?

- În sat n-avem nimic, aparținem de Lazuri. N-avem nici dispensar medical, nici școală, nici cămin cum au alții. N-avem decât șandramaua asta de primărie cu primarul ei, mai mult plecat.

- Dar cu colectivizarea cum stați? a continuat tovarășul, din ce în ce mai uluit.

- N-avem. Suntem un sat mic și cocoțat pe povârnișuri, pământul e sărac, nu prea e ce să colectivizezi pe aici.

- Dar cârciumă?

- Cârciumă da, avem. Că așa-i spunem noi, cârciumă. Fiindcă țuică cum fierbe Avram... și vin cum dospește în butiile sale... Ne-am obișnuit să cumpărăm de la el, că părea mai bun și ne adunam mai mulți laolaltă. Și de aia i-am spus cârciumă casei lui Avram.

- Da, da, a făcut gânditor tovarășul, notându-și totul pe carnetul său. O să se ia măsuri, tovarășe a lui Chepeneag, te rog să-i transmiți și primarului când se va întoarce. Făcu un semn cu mâna pentru a întări cele spuse și plecă precipitat lăsând în urmă praful și fumul.

Frumos automobil mai avea și tovarășul ăsta. Mare și negru, abia încăpea pe ulița lor îngustă.

Neliniști

De la o vreme, se aud tot felul de vorbe. Iar vorbele sunt vorbe. Nu stau

în loc. O dată pornite, trec de la o gură la alta, de la om la om, dintr-un sat în alt sat. După ce umblă cât umblă, vorbele se reîntorc. Dar nu le mai recunoaște nimeni, ele s-au schimbat, s-au transformat, încât, la întoarcere, par altele.

În Lazuri, de pildă, ori cu cine te-ai întâlni, te oprește și te întreabă:

- Ai auzit de Achim din Măgura?

- N-am auzit, ce e cu el?

- I-au murit toate neamurile. A avut cinci neveste, zece copii... și pe toți i-a-ngropat. Părinți, frați, surori... tot. Nu i-a mai rămas decât Șofron. Se spune că nici ăsta nu mai are multe, fiindcă nu-i lucru curat. Pe frate-său, Simion, l-au mâncat lupii. De-atunci se întâmplă numai lucruri necurate în sat.

În Șăureni nu te mai așteaptă nimeni să te întâlnești, întâmplător. Aici, fiecare caută pe cineva cui să-i spună vestea.

- Ai auzit, lele?

- Nu. Ce?

- Despre Măgureni.

- Nu știu nimic.

- La noi toată lumea știe. Se spune că le-au crescut copite. Și păr. Pe burtă.

Curiozitatea te împinge, poate, mai departe și ajungi în Bănișori. Speriați, oamenii te vor întreba toți odată.

- E adevărat ce se spune despre Măgura?

- Ce? Doar n-au bombardat-o.

- Bine-ar fi. Dar nu-i asta. Am auzit că cine trece prin sat ia asupra lui un blestem groaznic. Acolo domnește puterea Satanei. Noaptea, pe-ntuneric, ies dracii de prin râpi și-i mănâncă pe bătrâni, pe copii și tot ce mai întâlnesc în cale.

În sfârșit, te întorci în Măgura. Însă veștile au ajuns mai repede decât tine. Și sunt mai alarmante decât în oricare altă parte. Căci aici, în Măgura, nu se mai aventurează nimeni în afara satului.

- Dacă te prind cei din Lazuri, ori alții, te întorc 'napoi. Altfel, îți zdrobesc fluierele picioarelor cu ciomegele.

Măgurenii sunt neliniștiți.

Înțelegerea

- Să lași fata mea în pace, i-a spus Ilie feciorului lui Achim.

- Ba n-o las! a răspuns feciorul.

- Am să te lovesc cu securea în cap dacă te mai prind noaptea, intrând ca hoțul în ogradă la mine.

- Lovește, bade Ilie, lovește-mă. Dacă îi putea...

Ilie Chiaburul

De când și-a arătat dușmănia pe față, Ilie ocolea să mai dea ochii cu feciorul lui Achim. Când se nimerea să se întâlnească pe uliță, Șofron îl sfredelea cu privirea de-i urca, lui Ilie, tot sângele-n obraji, învinețindu-l. Ceea ce lui Ilie nu i se întâmplase nici când fusese amenințat cu deportarea și confiscarea averii.

- Are căutătură de fiară.

- Așa îl vezi tu, tată, îi reproșa Onița.

Răspuns

Abia după doi ani de la plângerea sa la raion, i-a venit lui Petruț răspunsul. I l-a adus unul, Țucală, repartizat chiar atunci milițian la Măgura. Până la raion s-a auzit că la ei se petrec lucruri în afara firii și a legii. Oamenii s-au

încruntat. Ce să caute ăsta aici? Ce nu-și vede de treburile sale? Pentru ei era un străin ce urma să-și bage nasul în intimitățile lor.

- Poartă pistol, ca și Nicoară din Lazuri...

Petruț desfăcu nerăbdător plicul și citi. Iar ceea ce citi nu-i plăcu deloc. Află că scrisoarea sa ajunsese, după aproape doi ani, tocmai la Comisia Monumentelor Naturii. De unde-i venea și răspunsul. Cercetă ștampila de pe timbru: București. Apoi află că cei de la Comisie erau interesați de animalele descrise de el "cu toate că", îi atrăgeau aceștia atenția, "organisme ca cele descrise de d-voastră nu aparțin nici unei specii cunoscute din fauna țării noastre sau din afară. Se pare că unele amănunte sunt mult exagerate, datorită unui posibil concurs de împrejurări..."

- Va să zică, am "exagerat"! Cum vine asta, se supără Petruț. Doar nu eram beat. Încă nici nu le-am scris cum arătau în toată grozăvia lor.

"Cu toate acestea", află în continuare, "vom trimite doi din experții noștri la fața locului, de care, vă rugăm să vă ocupați personal".

În final, mai află că Pădurea Măgurei figura de mai mult timp într-un plan de trecere a ei în rezervație naturală și era avertizat să aibă grijă de "acele exemplare", explicându-i-se că și în cazul, mult mai plauzibil, al unor lupi obișnuiți, vânarea lor era interzisă prin lege.

După ce termină de citit, rămase o vreme pironit locului, neștiind ce să facă. Până când adormi cu capul pe masă. Când se trezi, ca și când îi venise o idee prin somn, îmbrăcă la repezeală sumanul, își puse cușma și ieși repezit, îndreptându-se spre Culme, unde locuia Achim.

Înfruntare

Petruț se certa cu Achim în ograda celui din urmă. Achim omorâse patru din cei cinci lupi, câți susținea că au fost de toți - și Petruț nu se îndoia de spusele sale, știa cât umblase Achim, în ultima vreme, ziua și noaptea, pe urmele lor. Acum se înfruntau pentru cel care încă nu fusese răpus.

- Pe ăsta lasă-l, l-a rugat Petruț.

Achim însă n-o știa decât pe-a lui.

- N-auzi că nu pot, m-am jurat pe mormântul lui Simion.

- Te-ai jurat... rău te-ai jurat. Și rău faci că te opui legilor.

Au să vină experții și n-au să mai găsească tezaurul.

- Nu spuneai că oricum voiau să facă rezervație? Cu lupi sau fără lupi?

- Am spus, se enervă Petruț, dar acum vor s-o facă tocmai pentru asta. Mai gândește-te, Achime, mai chibzuiește.

- M-am jurat, de câte ori să-ți spun?

- Lupii nu sunt numai ai tăi ca să faci ce vrei tu. Sunt... sunt...

- Nu, se opuse Achim, sunt ai lui Simion. Toți!

- Bine, încheie Petruț, dar să știi că, dacă te prind prin pădure, trag cu pușca. Am autorizație; și n-am să-mi pun eu pielea-n băț pentru un încăpățânat ca tine.

Ieși pe poartă, făcând semne de amenințare.

- Noroc! strigă în urma lui Achim.

- Noroc o să-ți trebuiască ție, i-o întoarse Petruț peste umăr. Începând cu ziua de astăzi, să te ferești din calea mea!

- Dumnezeu să-mi ajute, că eu, cât pot, o să mă feresc.

Popa Hârdău'

Nu-l chema Hârdău' pe popă, dar cine să-și mai amintească de numele lui căci, pe față, îi spuneau părinte iar când vorbeau despre el, toți pomeneau de Hârdău'.

Hârdău' ne-Hârdău', popa nu dusese niciodată grija zilei de mâine până acum.

- Acum parc-au înnebunit cu toți, se văita părintele, mângâindu-și pântecele umflat. Mă trezesc duminica, la slujbă, că-mi vin numai moșii și babele surde, ca și cum eu sunt pus aici să predic pentru pereți și icoane.

- De, părinte, s-a ticăloșit lumea, știu mai bine cărările cârciumei, căci sunt mai bătătorite.

Dar nu de venitul lor la biserică îi era popii, ci de altele. Vorba e că nu se mai făceau molitve și slujbe pentru boală ori pentru alungarea strigoilor și-a moroilor, nu mai cerea nimeni dezlegări de jurăminte; la spovedanie nu mai veneau nici copiii; tocmai la spovedanii, când putea și popa să se aleagă cu vreo zburătoare ori vreo sticlă cu țuică, așa ca pentru spălarea păcatelor. De morți nu-și mai aminteau. Chiar dacă o făceau, nu mai dădeau parastase și pomeni, asta îl făcea pe părinte să-și amintească de ulcelele cu vin alb ori sângeriu.

Unde sunt vremurile când, de bobotează, se ghiftuia Hârdău' cu supe și sarmale cu smântână, cu găluști și cu fripturi prăjite pe jăratic. Și câte altele. Acum nu-l mai pofteau la masă, umbla prin case cu mațele goale gata să leșine de foame la fiecare pas.

S-au zgârcit oamenii dintr-o dată? S-au păgânit?

Și-apoi, Șofron le-a întrecut pe toate. După ce că a furat-o pe Onița, noaptea, din casă, și-a lăsat pe tată-său, Ilie, într-o baltă de sânge, nici n-a venit la biserică să aranjeze pentru cununie. Au trecut numai pe la primar.

- Suntem legali, i-a aruncat-o în față Șofron.

Oho, dar a lăsat-o și grea, bătu-l-ar Dumnezeu. Bine i-a făcut Țucală, milițianul, că l-a amendat; păcat că nu l-a băgat și la închisoare, botosul dracului, să se învețe minte.

Mai întâi, popa s-a bucurat când a aflat că Șofron a luat cu forța pe Onița, din mâinile lui Ilie. Se aștepta să vină rugător la el, pentru cununie. Să-și ceară iertare pentru că îl luase de gât la poamana lui Simion, că l-ar fi iertat. Așa însă, Hârdău' s-a înfuriat mai tare și l-a pomenit în biserică, după predică, făcându-l sălbatic și ucigaș.

Șofron n-a dat importanță ocărilor popii, numai Măgurenii se temeau să nu iasă ceva și din asta.

Măgurenii

Nu mai ies Măgurenii, seara, pe uliță la vorbă. Nu mai merg nici duminică la biserică și nu mai țin clăci și hore. Dimineața, înhamă caii cu noaptea-n cap, furișându-se fiecare la pământurile sale. Geamurile și le-au înfundat cu cârpe. Sărbătorile și le petrec în casă. În cârciumă nu mai bea decât Avram. Când se întâlnesc noaptea pe drumuri, se iau la bătaie și scot cuțitele.

Rău. Rău au ajuns Măgurenii.

Țucală

Țucală a intrat în Măgura bățos și înțepat ca o cazma; cu pistolul atârnat de șold, îmbrăcat în uniformă nouă. Pantalonii îi erau călcați la dungă. Nasul nu i se mai vedea că era dat pe spate.

- Ei, am să fac ordine-aici, fire-ați ai dracului de unguri!

- Ungur ești tu cu neamul tău, i-a strigat Stăncoaia din ogradă. Ăsta-i sat de rumâni, cîcatule, ori ai orbul găinii?

- Taci, țațo, că te arestez cu tot cu limba ta aia crestată.

- Ba s-o arestezi pe mumă-ta, tolomacule!

- N-auzi să taci? C-am să-ți trag o amendă de te calicesc pe câte zile vei mai fi având de trăit.

L-a luat popa Hârdău' în găzduire până îi vor face oamenii postul de miliție. Avea popa, în casă, o fată de măritat. Și ar fi dat-o oricui numai să i-o fi cerut. Căci vorba lumii n-a cruțat-o nici pe ea. "De așa ciumă se spăriu și vrăbiile când iese afară, pe prispă." Se uita popa la ea și se crucea cât de bine putea să-i semene odrasla unui cioroi ce-i pusese burlanele la acoperiș.

Primul act de ordine pe care l-a făcut Țucală a fost să amendeze pe toată lumea, pentru agitare și conturbare a liniștii publice. Numai că oamenii nu voiau să-și plătească amenzile și asta îl înfuria pe Țucală milițianul, căci își vedea știrbită autoritatea. I-a amenințat cu procuratura, i-a amenințat cu bătaia și pistolul. A trecut și la sechestrări de bunuri în contul amenzilor. Așa se face că lui Toader a lui Bouț i-a sechestrat o iapă cu ochii umflați de ulcior și părul mâncat de molii; și i-a murit în timpul sechestrului. Toader i-a spus să-și țină o sută de lei, amenda, și să-i dea rest, pe iapă, nouă mii și nouă sute.

- Ce-ai spus, hoțule? și-a ieșit din fire Țucală. Mă jefuiești ca la drumul mare?

Parcă să-i facă înadins, de când a venit milițianul în sat, oamenii se încăierau între ei mai tare ca oricând. Într-o seară, în timp ce se întorcea, puțin cam făcut, de la Avram, s-a pomenit cu un par în moalele capului.

A doua zi, dimineața, și-a luat bonierul, pistolul și s-a cărat din Măgura. Dar nu așa precum venise. Ajuns lângă piatra de hotar, s-a întors, amenințând cu pumnul.

- Am să mă întorc, fire-ați ai dracului de sălbatici. Cu tancul am să vă dărâm bordeiele.

Apucaseră, însă, și lui, să-i crească urechile mari, ascuțite și cu vârfurile păroase. Din care pricină, în timp ce trecea puntea peste pârâul Dulce, spre Lazuri, i-a căzut chipiul în vale și dus a fost, fire-ar al dracului.

Către Comisia Monumentelor Naturii

"Tovarășe Secretar,

eu am așteptat sosirea grabnică a experților pe care mi i-ați promis dar ei n-au ajuns și acum e prea târziu să se mai facă ceva pentru monumenți.

Astăzi l-am găsit și pe ultimul ce mai rămăsese în viață, răpus într-o groapă, de niște pari ascuțiți la amândouă capete. Mâna lui Achim a fost și nu l-am prins, că poate l-aș fi pușcat. Asta în legătură cu lupii.

Însă eu altceva doresc să vă aduc la cunoștință. Fapte mult mai grave, în legătură cu situația de la noi. Am cerut ajutor și raionului, dar s-ar putea să spună că nu sunt normal și vă scriu și dumneavoastră fiindcă s-ar părea că există o legătură cu dihăniile ce vi le-am descris în scrisoarea mea anterioară.

În Măgura parcă au înnebunit cu toții. În fiecare zi se bat și se taie cu cuțitele și cu ce mai apucă. Ieri, și-a dat duhul unul, Grigore, l-au spintecat cu o coasă, iar alaltăieri, au necinstit-o pe fata popii.

Ne-au crescut gheare la degete iar părul ne-a căzut și, în loc, ne-a crescut altul pe tot corpul și de toate culorile. La câțiva le-au ieșit cozi prin pantaloni afară ori pe sub fuste. Lui Achim și feciorului său li s-au lungit boturile de câteva palme. Din sat nu mai putem ieși căci ne omoară cei din vecini. Faceți ceva cu noi că altfel ne prăpădim toți.

Petruț Cionca, pădurar la Măgura"

Un singur lucru îi scăpase din vedere lui Petruț. În ce fel va proceda ca să ajungă la poșta din Lazuri pentru a-și trimite scrisoarea.

Iarnă

O iarnă fără seamăn de aspră și geroasă se abătu, în anul acela, asupra Măgurenilor.

Teofil

Ușa se deschise și Șofron intră, tropăind, împreună cu frigul ascuțit de afară, ținând în mâini căldarea cu apă caldă. De păr, de sprâncene, de mustață, îi atârnau ciucuri albi de gheață.

De cum intră, presimți că se petrecuse ceea ce toată ziua așteptase.

Numai de moșit nu m-am mai ocupat, gândi lăsând căldarea jos, lângă ușă și se apropie în vârful picioarelor ținându-și respirația. Ajuns lângă patul lăuzei, privi între picioarele acesteia unde, pe cearceaful năclăit de sânge, mișca o făptură mică și negricioasă. Preț de câteva secunde, stătu încremenit fără ca măcar să clipească. Ceea ce pe femeie o sperie, crezând mai întâi că s-ar putea să i se fi întâmplat ceva copilului.

- N-are nimic, încercă s-o liniștească Șofron, privind din nou la rodul femeii. Și-al său. O să-l botezăm Teofil, după numele lui bunicu-tău, șopti apoi, ridicând puiul în brațe și arătându-i-l Oniței care-l privi năucă și buimacă. Ei, dar ce-ai rămas așa holbată, o întrebă, poate vrei să-l deochi?

Se întoarse cu spatele la femeie și mângâie afectuos botul de carne vie cu părul său lung și bogat ce-i crescuse pe brat până în podul palmei.

- O să-l botezăm Teofil! repetă și începu să se plimbe încoace și-ncolo, uitând de lăuză și de căldarea cu apă caldă, uitând și de Achim ce-l aștepta răbdător afară, cu securea înfiptă în tăietorul de lemne.

După care, brusc, îl apucă râsul acela în hohote. Sunete groase și gâlgâite ce sparseră încăperea, răzbind în ogradă, căzând peste Măgura, furișându-se în fiecare casă până când umplură satul întreg, cutremurându-l.

Trecură chiar de Măgura până dincolo de sârmele ghimpate, în satele învecinate, povestesc îngroziți cei ce le-au auzit. ■

A apărut volumul

COSTEL BABOȘ

Un om din Wayfalua

Editura Marineasa, 1994

Philip Jose Farmer

PĂZIȚI-VĂ DE COPACI !

"Trebuie să admiteți că laboratoarele de cercetare *Întâmplarea* au eliminat smogul", rosti din vârful buzelor dr. Kerls, fandând ca un dansator profesionist, după care lovi pardoseala cu vârful pantofului stâng, de parcă se împiedicase. De profesie chimist, foarte scund, rotofei și de vârstă mijlocie, Kerls avea o voce înaltă și subțire, iar părul din vârful capului îi stătea țepos ca pe spatele porcului.

"Șmog, șmog!" îl repezi dr. van Skant, hârâind de parcă ar fi inhalat oxid de azot. "Poți să-ți închipui ce poluare au produs câteva trilioane de molii? Încă se mai curăță cu buldozerul autostrăzile de ele, iar pe drum încoace a trebuit să mă opresc de DOUĂ ori să desfund eșapamentul mașinii înfundat cu molii! De două ori, vă dați seama?"

Kerls rânji dând ritmic din cap și frecându-și palmele una de alta.

"În afară de faptul că a dat greș, experimentul a avut succes, trebuie să admiteți!"

Inspectorul federal de la *Invenții* nu scoase nici un cuvânt, continuând să-și plimbe privirea prin uriașul laborator. Tuburile și retortele gâlgâiau, clocoteau și gâfâiau. Lichide colorate alergau în sus, în jos și în cerc prin țevi transparente de sticlă și plastic. Un tablou de comandă pulsa de lumiriițe, scârțâind și pocnind din încheieturi. Benzi se roteau într-o direcție și în alta. Ca niște roboți jucători de baschet care se încălzesc înaintea unei partide, generatoarele aruncau scântei șerpuitoare înainte și înapoi.

Doi indivizi în halate albe turnau niște substanțe chimice în tuburi din care se înălțau nori de abur puturos cu miros înțepător.

"Unde naiba-i masa?" mârâi van Skant, un tip foarte înalt, cu o burtă uriașă, ochelari și mustață blondă și deasă, care vorbea de obicei din spatele unei țigări de foi, mare și verde.

"Care masă?" scânci dr. Kerls, trăgându-și capul între umeri.

"Masa, cu cearceaful sub care e monstrul, așteptând fulgerul ce-o să-i dea viață, flețule!"

Kerls râse nervos. "Ah, glumiți! Trebuie să recunoașteți că priveliștea e impresionantă nu-i-așa?"

"Așa ar trebui să fie", mârâi van Skant. "Doar le-ați aranjat special ca să

mă impresionați pe mine!"

Kerls aruncă o privire neajutorată colegilor.

Dr. Lorenzo îi zâmbi, făcându-i în același timp semne aprobatoare lui van Skant. Mic de statură și slab, fruntea lui Lorenzo se continua într-o chelie înconjurată, prin compensație, de o claie de păr einsteiniană.

Celălalt chimist, dr. Mough, un pitic cu chipul serios și părul tuns modern, cu breton pe frunte, îi făcu o strâmbătură lui Kerls.

"Glumiți, desigur!", continuă acesta retrăgându-se spre fundul laboratorului în pași de dans și pocnindu-și degetele pe melodia uverturii la *Piraților din Penzance.*

"Aici nu angajați decât bolnavi psihic?" întrebă ironic van Skant.

"Laboratoarele de cercetări *Întâmplarea* nu angajează decât ce este mai bun pe piață", replică Kerls.

Brusc, Van Skant se opri cu ochii holbați. Dr. Lorenzo tocmai turnase conținutul unui recipient înalt într-o cizmă de cauciuc, după care dr. Mough, ținând cizma astupată cu palma, începu să o scuture.

"Știți, am impresia că testează un nou vulcanizator", se repezi Kerls cu explicațiile.

Terminând de agitat cizma, Mough o puse în poziție verticală pe podea și, împreună cu Lorenzo, făcu un pas înapoi.

Beată ca un marinar după trei zile de permisie, cizma râgâi răsturnată. Apoi sări ca un cangur de-a lungul intervalului dintre mese, se izbi de perete, ricoșă, dar nu căzu, ci pur și simplu erupse. Lichidul maroniu cu care fusese umplută se împrăștie peste aproape o jumătate din imensul spațiu al laboratorului. Surprinși cu gurile deschise, doctorii Kerls și van Skant se trezire cu ele pline.

"Cafea!" răcni van Skant. "Faceți cafea în timpul seviciului!"

"Zău?" murmură Kerls lingându-și buzele. "Să știți că nu-i rea. E mai bună decât cafeaua obișnuită. Să știți însă că încercam să obținem o substanță care să lipească orice într-o clipă!"

Van Skant își șterse lichidul brun de pe față cu batista.

"O să vă închid șandramaua! Vă tai toate fondurile federale! Ați fost angajați prin contract guvernamental să combateți poluarea, nu să inventați adezive!"

Dr. Mough, omulețul cu breton, replică spășit: "Aveți întru totul dreptate, stimate domnule van Skant, dar suntem în pauza de cafea și nu trebuie să dăm socoteală de ce facem atunci în timpul nostru liber."

Întorcându-se spre dr. Kerls, el continuă autoritar:

"Curăță mizeria asta de aici."

"Eu?" sări Kerls, indignat. "Tu și Lorenzo ați făcut porcăria, nu eu."

Cu două degete, Mough făcu semnul creștinesc al iertării, și i le băgă lui Kerls în ochi, lovindu-l apoi peste cap cu palma deschisă, în timp ce cu mâna cealaltă îi trăgea un pumn în burtă, după care îl mai pocni o dată peste frunte, de jos în sus, când acesta se îndoi din talie de durere.

"Altă dată să nu mai fii obraznic cu asistentul responsabilului de proiect!"

De-abia ținându-se pe picioare, Kerls se îndepărtă gemând, în timp ce van Skant rămase cu ochii ațintiți asupra lui.

"Nu prea avem probleme cu disciplina pe aici", adăugă mândru dr. Mough. "Parcă am fi în marina militară."

Pășind în urma lui Mough, van Skant observă cum dr. Kerls încerca să-și calmeze durerile cu o duș că dintr-o

sticlă plată pe care o scosese din buzunar.

"Inspirația apare de unde nu te aștepți", se repezi Mough, văzând expresia întrebătoare pe chipul lui van Skant. "Doctorul Kerls are adesea câte o idee după ce se adapă, cum spune el, la fântâna înțelepciunii, ha, ha, ha!"

"Vreau să-l văd imediat pe doctorul Legzenbreins", se răsti la el van Skant.

"Sigur, uite-o, tocmai intră în biroul ei", zise Mough. "Așa-i că-i super? Sunt îndrăgostit de ea, și eu și colegii mei, imbecilii! Dar ea e prea delicată ca să se căsătorească. E o simplă savantă tânără și frumoasă."

"Și aceea cine este?" întrebă van Skant, arătând spre o matahală plină de coșuri, în halat de laborator, care de-abia ieșea pe lateral prin ușa biroului.

"Aia-i nebuna de fiică-sa."

"Nebună? Vrei să zici că stă cam prost cu nervii?"

"Parcă ai plecat cu sorcova", zise Mough. "Nu despre dumneavoastră zic așa, domnule doctor. Despre ea. E zăltată, dusă cu pluta, bună de balamuc, cum să vă spun? Dar e o tipă a-ntâia, cu idei grozave. Ea-i cea care s-a gândit la molii!"

"Se potrivește perfect", zise van Skant, băgându-și batista în buzunar, unde simți ceva care se zbătea. Insecta pe care o scoase, azvârlind-o dezgustat, era o molie mare și albă, cu botul ca un căuș. Mișcând de câteva ori din aripi, ea făcu cercuri deasupra meselor din laborator până nimeri în aburul ce se ridica dintr-o retortă descoperită, unde clocotea un lichid roșu închis în care căzu de parcă ar fi făcut atac de cord și se dezintegră cât ai clipi.

Lichidul roșu deveni galben strălucitor.

Dr. Lorenzo scoase un chițăit, parcă de încântare, chemându-și colegii spre retortă. Kerls tocmai începuse să potrivească o țeavă de sticlă de vreo trei metri lungime într-o instalație pe jumătate gata. La strigătul lui Lorenzo, se întoarse și cu un capăt al țevii îl lovi pe Mough în ceafă împrăștiind cioburi peste tot. În timp ce acesta încerca să se ridice de pe jos, Kerls dădu drumul restului de țeavă, lovindu-l din nou pe Mough care se așeză pipăindu-și cu grijă ceafa.

Cu burta înainte, de parcă avea în ea o scrisoare de la Președinte, van Skant se apropie de grup și zise: "Ce-i așa de interesant aici?"

Privirea lui Mough își pierduse deja din fixitate; bănuitor, el se răsuci spre Kerls, care era deja aplecat asupra aparatului, frecându-și palmele și fredonând de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic. Dezorientat Mough se întoarse:

"Dr. van Skant, presupun? Da, se pare că molia conținea fără îndoială elementul, sau elementele, sau combinația lipsă. E ceva ce căutam de multă vreme..."

"În timpul serviciului?"

"În pauzele noastre de prânz", sări grăbit dr. Lorenzo.

"Ar fi mai simplu să folosim molii decât să încercăm să analizăm o molie și să determinăm elementul specific care a produs reacția", trase concluzia dr. Kerls, dregându-și glasul.

"Nici o problemă", zise dr. Lorenzo. "Trimitem afară omul de serviciu cu o găleată și cu o lopată."

"Ce-ați obținut acolo?" întrebă van Skant, roșu la față, arătând spre recipient.

"Un solvent universal", răspunse dr. Mough, zâmbind mândru.

Van Skant trase cu greu aer în piept și arătă retorta cu degetul.

"Solvent universal? Dar atunci sticla cum..."

"Oh, reacția durează", zise Kerls, pocnindu-și degetele și privindu-și în același timp ceasul, pe cadranul căruia limbile mari și albe arătau 12:32. "De fapt..."

Retorta dispăru, în timp ce fluidul galben se răspândi cu repeziciune pe masa acoperită cu o folie de plastic laminat.

În clipa următoare colțul și piciorul mesei dispărură și ele.

În podea apăru o gaură, iar din încăperea de dedesubt se auzi un strigăt. Apoi, tot mai îndepărtat, se auzi șuierul aburului țâșnind din țevile de încălzire centrală tăiate, amestecându-se apoi cu un gâlgâit, și în cele din urmă, acoperite toate de un pleoscăit gigantic.

"Probabil a fost secționată instalația de apă", continuă zâmbind dr. Mough.

Din roșie, fața lui van Skant devenise cenușie.

"Doamne", strigă el după ce-și trase răsuflarea, "o să meargă tot așa până în centrul Pământului!"

Dr. Mough își trecu degetele prin breton și peste figură, apoi scârțâi amenințător spre cei doi subalterni:

"Neisprăviților! Trebuia să folosiți mai puțină substanță, așa cum v-am spus!"

Avându-l pe Kerls în dreapta și pe Lorenzo în stânga, îi lovi simultan pe amândoi cu pumnii în plină figură, făcându-i să se împleticească și să se țină de fălci.

"Până unde o să străpungă solventul ăla?" gâfâi îngrozit van Skant.

Mough clipi, își frecă ceafa și zise:

"Ce? Ah, ăla? Se evaporă într-o jumătate de oră, deci nu-i nici o problemă."

O bubuitură profundă zgâlțâi clădirea iar prin gaura din podea începu să gâlgâie un lichid negru.

Mult mai târziu, după un șir de procese la mai multe tribunale, s-a stabilit că sonda era de fapt proprietatea guvernului federal. La câteva zile după ce s-a pronunțat sentința, toate s-au liniștit. Dar asta urma să se întâmple după mult timp, în viitor.

În raportul său van Skant admisese că nu-și amintea prea multe din momentul în care a auzit bubuitura. Parcă dr. Kerls luase o țeavă de plastic și încercase să o introducă în gaura din podea, în loc de dop. Parcă, dar amintirea nu era prea limpede, deci nu putea să jure, capătul țevii îl izbise peste frunte când dr. Kerls se întorsese spre el, ținând țeava pe umăr. În general se poate afirma că van Skant fusese un martor foarte neconvingător în favoarea Guvernului, așa încât cererea de daune intentată laboratoarelor *Întâmplarea* și conducătorului lor, tânăra și frumoasa savantă dr. Lengzenbreins, fusese în cele din urmă respinsă de către tribunal.

La vremea aceea, când laboratoarele fuseseră deja mutate în altă clădire, sonda - captată și sudul Californiei - curățat de molii, Dr. Mough se confesase într-un interviu:

"De unde puteam ști, eu și colegii mei, că unul din produșii toxici din atmosferă pentru eliminarea cărora fuseseră create moliile mutante și cu care se hrăneau acestea, era și un afrodisiac excelent pentru ele, făcându-le să se înmulțească peste măsură? Ăă, vă rog, nu publicați partea asta."

În continuare Dr. Mough dezvăluise faptul că centrul de cercetări *Întâmplarea* era de asemenea orientat în direcția producerii de lilieci mutanți pentru purificarea aerului după principiul aspiratoarelor, că firma crease de asemenea capre mutante,

care să mănânce substanțele poluante ale solului și gunoaie, precum și rechini care să se hrănească cu poluantele marine.

* * *

În momentul desfășurării interviului, dr. Legzenbreins se găsea în laborator, împreună cu fiica sa.

"Îmi trebuie un bărbat", necheză Desdemona.

"Crezi că ești singura?" îi replică mama sa.

Concentrată, Desdemona făcu un balonaș din guma de mestecat, uitându-se chiorâș la sfera iridiscentă. Mama înlemni. Iar are Desdemona una din ideile ei fabuloase?

Balonul dispăru aspirat în adâncurile gurii.

"Vezi, asta-i ceea ce îi sperie pe bărbați", zise dr. Legzenbreins. "Și pe cei câțiva care nu se sperie, armăsarii cu indice scăzut de inteligență, pe ăia nu-i suport. Așa că, vezi, stau la fel de prost ca și tine. Ironia soartei, nu-i așa?"

"Kerls, Lorenzo și Mough s-ar însura cu tine într-o clipă și toți au doctoratul luat", clefăi fiica.

"Au un metru jumate înălțime, iar eu - aproape doi", îi răspunse mama. "În plus, nu-s prea sigură că nu-s bătuți în cap."

"Sunt niște genii!"

"Cele două stări nu sunt în mod necesar incompatibile."

"Nu-mi trebuie cuvinte mari. Vreau un bărbat. Am douăzeci și cinci de ani."

"Am eu un bărbat pentru tine", zise mama. "E psihanalist."

Și adăugă: "Într-un spital de boli mintale."

La drept vorbind, ea nu gândea chiar așa știind că fiica ei era, de fapt,

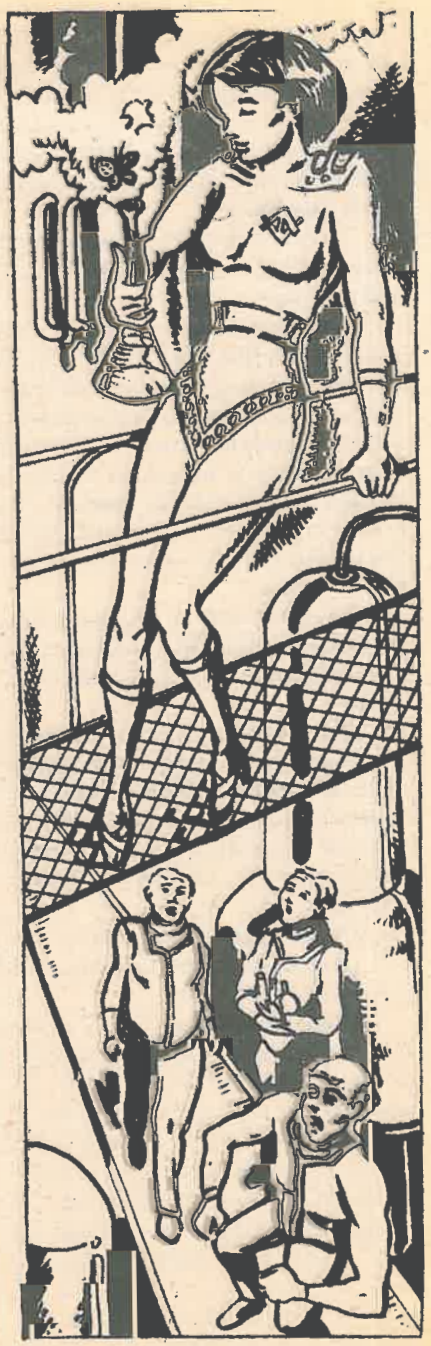

geniul creator al centrului de cercetări. Ea, pe de altă parte, deși un adevărat savant, era analist la bază, în timp ce asistenții săi erau sintetizatori. Fără nebunie, știința n-ar ajunge niciodată undeva, lucru pe care dr. Legzenbreins îl știa foarte bine.

Decisă, îmbrăcă o rochie strâmtă și decoltată și îi chemă pe cei trei la o ședință fulger.

"Am hotărât să nu mă mărit până nu se mărită fiica mea, care va înceta astfel să mă mai agaseze cu problemele vieții ei sexuale sau cu lipsa acesteia. I-aș recomanda un amant, dar ea, după cum bine știți e nebună și insistă să rămână virgină până la căsătorie. În ceea ce vă privește, dragi bălălăi, știți că fiecare din voi mi-a cerut în repetate rânduri mâna."

Dr. Kerls sări în picioare, făcu câțiva pași de dans de-a-ndărătelea, își pocni degetele și spuse: "Îmi repet oferta!"

Dr. Mough îl pocni peste genunchi , arzându-i și două palme peste obraji până să atingă podeaua. În timp ce dr. Kerls încerca să se ridice, îi mai trase una peste cap cu tava de cafea care, mulându-se, luă forma unei căști coloniale.

"Nu întrerupe!" îi aruncă el.

Liniștită, dr. Legzenbreins le spuse ce le rămânea de făcut.

Când termină, se lăsă o tăcere apăsătoare, întreruptă în cele din urmă de un "Evrika!" al Desdemonei, din laborator. În orice alt moment, s-ar fi repezit pe ușă cu toții, să vadă în ce nouă idee s-a împiedicat mintal aceasta. Acum rămaseră însă înțepeniți toți trei, în timp ce dr. Legzenbreins se lăsă pe spate, întinzându-și brațele și arcuindu-și talia.

"Cei doi supraviețuitori, ăă, cei doi care nu se însoară cu ea vor avea voie să-și introducă numele pe lista loteriei mele matrimoniale."

Dr. Mough se repezi și îl apucă de păr pe dr. Lorenzo, smulgându-i un smoc. Ca mușcat de șarpe, Lorenzo țipă, se prinse de cap și începu să geamă.

"Să nu te prind că te mai uiți vreodată așa la ea", zise Mough. "Nu-i decent."

"Mulțumesc, doctore Mough", gânguri ea. "Nu suport poftele nestăpânite, mai ales la savanți. E ceva total lipsit de profesionalism."

"A fost plăcerea mea", zise Mough, radiind.

"Ce nu-mi place mie", scânci dr. Kerls, ferindu-se de Mough, "este că învinsul trebuie să se mulțumească cu Desdemona."

"Există oare sacrificii prea mari pentru Știință?" se întrebă retoric dr. Mough, cutremurându-se.

"Ce are asta de-a face cu Știința?" zise Kerls. "În afară de cazul că ție toate îți sugerează Știință..."

"Vă las, domnilor, să decideți cine urmează să fie sacrificat, ăă, să meargă la altar cu ea", zise dr. Legzenbreins, ridicându-se și întinzându-se din nou, în gemetele de poftă ale celor trei.

"Să vedem ce i-a trecut prin cap Desdemonei de data aceasta!"

"Mă gândeam", zise Desdemona, "că, pe zi ce trece, mâncarea are tot mai mult gust de rumeguș. Așa că mă gândeam să caut un alt magazin de delicatese, de la care să mă aprovizionez. Deodată mi-a venit o idee: termitele mănâncă lemn și le place! În intestine, așa cum știți, au niște protozoare, animăluțele ălea minuscule. Protozoarele folosesc enzime pentru a digera celuloza din lemn și a o transforma într-o substanță asimilabilă. Mii de tone de rumeguș și bucățele de

lemn sunt aruncate, anual, la gunoi. De ce să nu le folosim pentru a hrăni populația? Dacă..."

"Dacă am reușit să obținem protozoare mutante care să trăiască în intestinele oamenilor, așa-i?" completă fericit dr. Lorenzo.

Dr. Mough îi trase un pumn în cap.

"Imbecilule! Cum o să-i convingi pe oameni să mănânce lemn?"

"Făcându-l gustos, bineînțeles", zise Desdemona.

"Exact cum voiam să răspund eu la întrebarea mea retorică", se repezi Mough.

"Aș vrea ca de acum înainte să mă lovești doar retoric", mârâi dr. Lorenzo. "Loviturile ăstea adevărate cam dor", adăugă el.

"Dacă nu te mai pocnesc, o să zici că nu mai țin deloc la tine", îi aruncă dulce dr. Mough. "Termină cu văicărelile; la muncă!"

Întrucât era nebună, Desdemonei nu i se permitea să lucreze cu substanțe chimice periculoase sau cu aparataj scump, însă de data aceasta i se dădu voie să folosească aparatajul și chimicalele ieftine ca să găsească modalitatea de a face rumegușul gustos. Dr. Kerls îi supraveghea fiecare mișcare. După cum urma să se exprime dr. Mough mai târziu, hotărârea sa fusese înțeleaptă, chiar dacă ulterior a fost criticat pentru că îl însărcinase pe dr. Kerls să o supravegheze.

În timp ce încerca să fixeze un tub lung de sticlă la instalația Desdemonei, dr. Kerls se întoarse brusc ca să-i răspundă doctorului Mough, care tocmai îl strigase. Capătul tubului răsturnă o retortă cu acid cianhidric peste experimentul Desdemonei din ziua respectivă. Urmă o explozie de mici proporții, care îl răsuci din nou pe dr. Kerls; celălalt capăt al tubului îl pocni peste ochi pe dr. Lorenzo, făcându-l să scape din mâini o sare care, împrăștiată peste rumeguș, ar fi făcut un *gourmet* să verse lacrimi de bucurie. De atunci, hamburgerii din rumeguș deveniră alimentul favorit al Desdemonei, uitând că avea nevoie de protozoarele care să transforme celuloza în substanță asimilabilă și că acestea nu suferiseră încă mutațiile necesare pentru a trăi în intestinul uman. Ea începu să slăbească, dar lucrul cel mai trist era că rămăsese tot urâtă, ba chiar se urâțise în plus, grăsimea ascunzându-i până atunci o structură osoasă extrem de inestetică.

"Parcă-i tot mai leită taică-su", comentă dr. Legzenbreins.

Într-o zi, dr. Kerls strănută într-o cultură de protozoare; în ziua următoare, animăluțele începură să transforme rumegușul în proteine. Desdemona bău o ceașcă plină de bestiuțe și în curând începu să se îngrașe, urmând regimul favorit al termitelor.

După o săptămână, dr. Lorenzo se înfurie pe dr. Mough și aruncă după el cu un recipient plin de protozoare mutante. Mough se aplecă, recipientul zbură prin ușa toaletei din care tocmai ieșea dr. Kerls. Dr. Mough fu de părere că nu trebuie să se îngrijoreze, chiar dacă ajung în sistemul de canalizare a orașului. N-aveau cum să ajungă în apa potabilă, nu-i așa, și dacă ar fi ajuns, ce-ar fi fost?

În ziua următoare, dr. van Skant îi convocă pe toți pentru a se interesa de stadiul în care ajunseseră cu proiectul de luptă împotriva poluării.

"Evrika!" țipă Desdemona, întrerupând conferința.

"Ce-ați zice de un virus pe care să-l introducem în benzină sau în alți combustibili folosiți pentru mașini sau

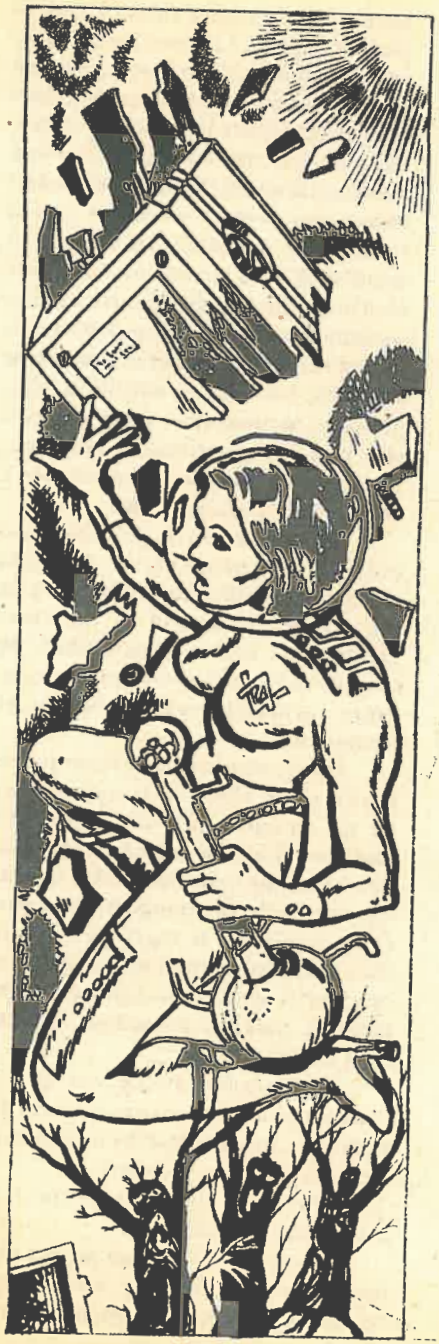

în fabrici? Până în momentul în care e eliminat prin țeava de eșapament sub formă de gaz, virusul este inactiv; apoi se combină cu gazele, pe care le face inerte, sau atacă substanțele poluante, descompunându-le rapid. Distrugem astfel substanțele toxice la sursă. Virușii se înmulțesc în timp ce plutesc în aer, hrănindu-se în continuare cu produsele procesului de combustie. Am putea crea și viruși pentru râuri, lacuri și oceane."

Încântați, cei trei savanți își strânseră mâinile, în timp ce mama își sorbea din ochi, fericită, progenitura.

"În ordine", zise van Skant. "Vreau însă un raport în legătură cu stadiul cercetărilor voastre de până acum, nu despre ce-o să faceți cândva, într-un viitor ipotetic."

"Sigur că da, poftiți pe aici", replică dr. Mough, conducându-l pe inspectorul federal spre o masă încărcată cu aparataje foarte complicate care pufneau și duduiau înfuriate.

"Colegii mei și cu mine am lucrat pe rupte multe ore pentru a construi măgăoaia asta. Funcția ei este să producă o substanță cu care să ne căptușim plămânii. Căptușeala ar reține poluantele atmosferice, lăsând să treacă doar aerul în stare pură. Cum vi se pare asta, domnule?"

"Nu știu ce să zic", răspunse încet van Skant. "În modul de abordare a problemei poluării ceva nu merge, dar nu pot spune exact ce."

După ce și-au pus echipamentul de protecție, Mough și van Skant intrară în laboratorul biologic, unde erau liliecii și rechinii mutanți, precum și caprele zburătoare.

"Observați: caprele noastre n-au deloc picioare", îi atrase dr. Mough atenția. "Asta înseamnă că pentru a ajunge dintr-un loc în altul ele trebuie

să zboare. În timpul zborului, fiind animale mari, ele trebuie să respire intens ca să se țină în aer. În felul acesta, aerul poluat e aspirat în mari cantități, iar stomacurile și plămânii lor descompun substanțele toxice, lăsând în urmă valuri de aer purificat. Ce scapă caprelor zburătoare va fi purificat de lilieci. Sau invers."

"N-ar putea niște elefanți zburători să curețe și mai mult aer poluat?" rânji van Skant.

"Să nu fim absurzi", răspunse cu demnitate dr. Mough.

"Ceva nu merge, și nu știu ce", replică van Skant, dând sceptic din cap.

Dr. Mough nu-i spusese că "măgăoaia" era folosită și drept ruletă matrimonială. În compoziția ei intraseră substanțe chimice, incolore pe moment, dar care ulterior urmau să-și recâștige culorile inițiale - roșu, violet și verde. Culoarea lui Mough era roșul; a lui Lorenzo - violetul; a lui Kerls - verdele. Un selector aleatoriu combinase substanțele în amestec, încât cei trei nu știau care dintre ele își va recăpăta culoarea mai întâi, totul fiind în funcție de noroc. Se hotărâse, de asemenea, că cel căruia îi va apărea primul culoarea să câștige mâna Desdemonei.

"Și, Doamne ajută-l, tot restul!" gemu dr. Mough.

* * *

Într-o bună zi, caprele zburătoare au reușit să mănânce zăbrelele de fier și pereții de sticlă ce le înconjurau și au dispărut.

După alte câteva zile, pe când cei trei savanți și Desdemona își luau prânzul în laborator, dr. Legzenbreins ieși din birou acoperită din cap până în picioare cu un costum de protecție și cască. Îndreptându-se spre sectorul *Viruși* pentru a-și finaliza un experiment, ea le făcu cu mâna. Bărbații se opriră din mâncat, gemând și fremătând de poftă. După o clipă, în laborator năvăli dr. van Skant, vânăt la față.

"S-a terminat cu voi!" răcni el. "Blestematele voastre de capre zburătoare mi-au mâncat jumătate din mașină în parcare. Asta-i ultima picătură! Vă anulez toate contractele guvernamentale!"

Doctorii Kerls, Lorenzo și Mough săriră în picioare, izbindu-se cap în cap. Rezultatul a fost un pocnet puternic și strigăte de durere, după care se traseră fiecare înapoi, ținându-se de frunte.

Alarma atașată la măgăoaie începu să șuiere și o lumină portocalie începu să clipească pe un ecran.

"Doamne!" țipă Kerls. "E gata!"

"Ce? Ce?" strigară van Skant și Desdemona. În ultima vreme Desdemona parcă era de lemn, dar de data aceasta, ea dădea impresia că se trezise puțin.

Leșinat pe jumătate, dr. Kerls se agăță de brațul lui Mough.

Prin țevile pline cu un lichid maroniu ale măgăoaiei apăruse un firișor de verde.

Doctorului Mough îi păru atât de rău pentru colegul său încât nu-l mai pocni pentru că îndrăznise să-l apuce de braț.

Dr. Legzenbreins ieși în fugă din secția *Viruși*, uitând ușa deschisă.

"Ce-i? Ce se întâmplă?"

Dr. Mough zise: "E cea mai grozavă..."

Buuummm!

Laboratorul se umplu cu nori maronii și stropi verzi de lichid. Până reușiră să se ridice în picioare, savanții

și Desdemona se treziră că atmosfera se limpezise în jurul lor. Norii dispăruseră, lăsând în urmă un laborator în țăndări, cu pereții sparți înspre secția *Viruși* și sectorul zoologic.

"Verdele n-are valoare", se bâlbâi Kerls. "Când am jurat să respectăm decizia măgăoaiei, îmi țineam degetele încrucișate la spate..."

"O să te însori cu Desdemona sau..." răcni dr. Mough.

"Sau ce?" chițcăi Kerls.

"Sau asta", zbieră Mough, spărgându-i în cap un balon de sticlă plin cu lichid galben, după care îndreptă flacăra unui arzător Bunsen în direcția lui Kerls, ce îi întorsese spatele.

Desdemona scuipă lichid verde.

"Tiii, ce ciudat mă simt", murmură ea, îndreptându-se spre ușă cu mișcări sacadate, ca și cum ar fi avut picioare din lemn.

"Credeți că n-are nimic?" întrebă van Skant. "Virușii s-au împrăștiat peste tot și, pe deasupra, Dumnezeu știe ce-o să pățim cu chimicalele din măgăoaie!"

"Nimic", zise Mough. "Pe cuvântul meu de savant."

"Atunci am încurcat-o de-adevăratelea!" zise van Skant, clătinându-se greoi spre ieșire.

Afară, cântând, Desdemona făcu câțiva pași în sus și în jos prin curte, după care se opri într-un colț cu pământul reavăn, fără arbuști sau tufișuri. Acolo rămase nemișcată, cu brațele întinse lateral, în timp ce prin pantofi începură să îi crească rădăcini, pe jumătate carne, pe jumătate lemn, îngropându-se în sol.

În a șasea zi, înmuguri.

Văzând-o, un porumbel începu să-și facă cuib pe ea.

În același timp, sute de mii de californieni treceau printr-o metamorfoză asemănătoare. Poluanții se schimbau în ceva ce nu mai putea polua, transformând bioxidul de carbon în mult doritul oxigen. Centrul de cercetări *Întâmplarea* găsise soluția ideală pentru Terra.

O singură persoană rămase netransformată. În timpul exploziei, ea purtase costum de protecție pe care nu l-a scos până n-a fost convinsă că pericolul a trecut.

Era singura ființă umană de pe Pământ.

* * *

Soneria sună.

Se ridică din pat, străbătu casa și deschise ușa de la intrare.

Trei pomi cât omul se înălțau în fața ei, pe terasă.

"Kerls, Lorenzo și Mough!" strigă bucuroasă dr. Legzenbreins.

Dragostea înfrânge totul. Cei trei reușiseră cumva să-și miște rădăcinile și să o găsească.

Bineînțeles, cei trei încercară să intre deodată pe ușă. Chiar dacă ar fi fost încă oameni, tot s-ar fi blocat. Așa, cu brațele transformate în crăci, nu aveau nici o șansă singuri.

Pe rând, dr. Legzenbreins îi conduse în cele din urmă în curtea din spatele casei, unde prinseră îndată rădăcini, cu un tremurat de ușurare. Întorcându-se în pat, nu închise fereastra, ceea ce ulterior se dovedi o greșeală; trezindu-se din somn, ea simți două crengi mângâind-o în niște locuri pe care le considera intime.

Ceilalți doi pomi îl izbeau cu crăcile pe cel care reușise s-o îmbrățișeze.

Întinzându-se, ea culese câteva din fructele lui Mough - voia să creadă că acesta era Mough - și pomul începu să

tremure, după care crengile i se destinseră, dându-i încet drumul.

Ceilalți continuau să-l lovească cu crăcile.

În ziua următoare, cei trei se transformaseră cu totul în copaci, nemișcați, cu pielea schimbată în scoarță aspră.

O dată cu sosirea primăverii, dr. Legzenbreins simți un fel de pocnet în adâncul ființei sale și își dori să nu fi mâncat din fructele lui Mough.

Traducere T.E.B.

SCRIITORI S.F.

- soluția careului din pagina 48 -

ORIZONTAL: BARBULESCU; URSULA; TIN; GT; SU; TANE; AHA; CERNET; RUSS; HALL; IRITA; TEEN; U; MURRAY; O; GORIOT; CP; F; VG; BENET; AS; ESU; ORI; ROBOTRON; L; MARNE; SINE; ERA; ARCUI; RENE; CASTA.

DORIȚI SĂ VĂ PRIVATIZAȚI? DORIȚI SĂ FIȚI CUNOSCUT ÎN LUMEA AFACERILOR?

Camera de Comerț și Industrie a Județului ARAD

vă poate ajuta!

Departamentul Contencios vă asigură consultanță pentru constituirea de societăți comerciale, întocmire acte, arbitraj

Departamentul Economie Internă-Externă promovează și reprezintă interesele agenților economici în țară și în străinătate, întreține legături economice, sprijină agenții economici

Departamentul Târguri-Expoziții-Publicitate asigură participări la târguri interne și internaționale, prezentări de firme, programe promoționale

Departamentul Presă vă oferă publicația Orizont Economic, publicitate, servicii de tehnoredactare computerizată

Departamentul Învățământ asigură participarea la cursuri de specializare, perfecționare

AVEȚI ÎNCREDERE ÎN NOI!

Contactați-ne la
tel:+40-(0)966-23037
fax:+40-(0)966-22211
telex:76266 cciar

CABINETUL DE CIUDATENII

FULCANELLI

De la misterul catedralelor la nucleul atomic

Un personaj misterios (nu i se cunoaște nici măcar numele adevărat) continuă să înfierbânte imaginația autorilor de insolit. Este vorba de Fulcanelli, autor în anii '20 a două volume, Les Demeures Philosophales și Le Mistère des Cathédrales, publicate sub îngrijirea lui Eugène Canseliet, care nu i-a dezvăluit niciodată adevărata identitate. Prima ediție, din 1925, valora în anii '70 zeci de mii de franci pentru amatori, cartea devenind o raritate.

Jacques Bergier, autor al mai multor volume despre "mistere", crede că l-a întâlnit pe Fulcanelli în laboratorul prof. André Helbroner, cu care studia chimia și elementele de fizică atomică ce se cunoșteau la acea vreme. Ciudatul personaj intră în laboratorul profesorului și nu-l găsește decât pe Bergier. Urmează o discuție extrem de interesantă despre fizica nucleară. Necunoscutul se declară alchimist (în Misterele Catedralelor, Fulcanelli făcea o decriptare a ornamentelor gotice, în care vedea simboluri alchimice) și avertizează că energia atomică se eliberează mult mai ușor decât se credea la acea vreme. În plus, pericolele ce rezultă de aici sunt extrem de mari, explozie puternică, poluarea gravă a aerului: "Cu câteva grame de metal se poate rade un oraș întreg de pe suprafața pământului".

Apărându-și crezul de alchimist, prezumtivul Fulcanelli adaugă că un aranjament geometric de metale foarte pure poat să învingă forțele atomice, fără să fie nevoie de electricitate sau alte energii. Invocă faptul că știința actuală este o știință fără conștiință, derivată din distracțiile unor nobili, un fel de sport. Alchimia adevărată are ca scop transformarea cercetătorului, care intervine în experiment printr-un câmp de forță ce transformă atât materia, cât și spiritul. Observatorul se trezește într-o situație privilegiată și accede la o stare în care se nasc spațiul și timpul, materia și energia. Aceasta este Marea Operă. Restul - piatra filosofală, fabricarea aurului - sunt simple aplicații, cazuri particulare, cunoscute din antichitate.

Misteriosul personaj dispare pentru totdeauna. Tot ceea ce se știe despre el este că a supraviețuit războiului și că a dispărut definitiv la încetarea acestuia. Cei care i-au studiat opera susțin și astăzi că se ascunde undeva în lume, sub diferite pseudonime.

Reactorul nuclear poate fi descris și ca o "aranjare geometrică a unor substanțe pure". În principiu, cum spunea Fulcanelli, nu funcționează cu electricitate. Bombele atomice au început să explodeze, amintind cuvintele milenare ale alchimiștilor: "Faci un păcat teribil dacă dezvălui soldaților secretul artei tale. Fii atent! Să nu fie nici măcar o insectă în camera în care lucrezi"!

HYPPOLIT BARADUC

Parapsihologia în laborator

Un aparat ce a stârnit multă vâlvă la vremea respectivă a fost biometrul, propus de doctorul Hyppolit Baraduc după un aparat cu un principiu similar inventat de abatele Fortin.

Construcția sa este simplă: un ac de cupru este suspendat deasupra unui cadran gradat în 360°, la o distanță de 2 centimetri de acesta. La rândul său, cadranul este așezat deasupra unei bobine din sârmă de fier cât mai subțire, în lungime de 150 m. Peste întreg ansamblul se așează un glob de sticlă, cu rolul de a elimina orice influență exterioară.

Aparatul are proprietatea ciudată de a fi influențat la simpla apropiere a unei persoane, fără alte implicații cum ar fi căldura, vibrațiile mecanice etc. Rezultă devieri ale acului de 45-75 grade în ambele sensuri, acul fiind atras sau respins, funcție de starea de sănătate a subiectului. Chiar și starea mentală influențează mișcarea, astfel că la începutul secolului a fost folosit pe larg pentru a se încerca diagnosticarea bolnavilor. Inventatorul a efectuat cu el mii de măsurători în condiții diverse, pe parcursul a 20 de ani.

Doctorul Baraduc a rămas convins de realitatea măsurătorilor sale, dar contemporanii au început să-l atace. Principalul punct de atac a fost influența termică, aparatul înregistrând diferit pe parcursul zilei și sesizând prezența unor obiecte calde în ciuda clopotului de sticlă protector. Argumentele au rezistat până când Paul Joire din Lille construiește după modelul lui Baraduc un aparat numit stenometru, compus dintr-un ac la mijlocul căruia se găsește un pivot de oțel foarte ascuțit, sprijinit pe partea plană a unei baghete de sticlă. Mai reținute, cercetările au continuat...

ROGER BOSCOVICI

Trupul în sec. XVIII, mintea în sec. XX

Una din cele mai interesante minți ale lumii, Roger Boscovici, s-a născut în 1711 la Dubrovnik și a studiat matematica, teologia și astronomia la Roma, la colegiul iezuit. În 1728 termină noviciatul și intră în ordinul iezuiților. Predă matematica, apoi ajunge consilier științific al Papei. Mai târziu colindă Europa, Asia, face săpături pe locul unde mai târziu Schliemann va descoperi Troia. În 1760 este numit membru al Societății Regale din Anglia, ocazie cu care publică un poem în latină despre care contemporanii spuneau că "este Newton care vorbește în limba lui Vergiliu". Este primit de către cei mai culți oameni ai epocii, corespondează cu Voltaire, iar în 1763 i se oferă naționalitatea franceză și ajunge să conducă departamentul de instrumente optice al marinei regale franceze. Din 1785 se retrage la Bassano, unde își redactează opera. Moare la Milano în 1787 și intră încet-încet în uitare; până recent, când opera sa este reexaminată: gândirea sa se situa la nivelul secolului nostru, după cum se exprima Allan Lindsay Mackay într-un articol din New Scientist, din martie 1958.

Se pare că era în avans chiar față de știința noastră: propune o teorie unitară a universului, o ecuație generală și unică prin care unește mecanica, fizica, chimia, biologia și chiar psihologia. După el, spațiul, timpul și materia nu sunt divizibile ci se compun din puncte, din grăunțe, cuante am spune noi. Ajunge să explice lumina, magnetismul, electricitatea și toate fenomenele chimice cunoscute în timpul său și cele ce se vor descoperi. Găsim în opera sa cuanta, mecanica ondulatorie, atomul constituit din nucleoni. Astăzi poate ar fi realizat unirea relativității cu mecanica ondulatorie. Din corespondența sa cu Voltaire se desprind alte idei moderne: instituirea unui an geofizic internațional, transmiterea malariei prin țânțari, uilizări ale cauciucului, existența altor sisteme solare, imposibilitatea de a localiza fenomenele psihice, conservarea "grăuntelui de cantitate" de mișcare a lumii: este constanta lui Plank, enunțată în 1958.

Boscovici atribuie o mare importanță alchimiei și traduce în limbaj clar limbajul alchimic. După el, Pământul, Apa, Focul și Aerul, se disting doar prin ordinea particolelor fără masă și greutate din care sunt constituite, teorie ce vine în întâmpinarea căutării ecuației universale. Găsim la el mecanica statistică, propusă abia un secol mai târziu și o explicare a radioactivității, total ignorată pe vremea sa.

S-a spus despre el că ar fi fost un călător temporal captiv în secolul său, un extraterestru, un vizionar. Din păcate, opera sa nu a influențat evoluția ulterioară a științei. Am fi fost, poate, cu câteva secole înainte...

CONSTANTIN COZMIUC

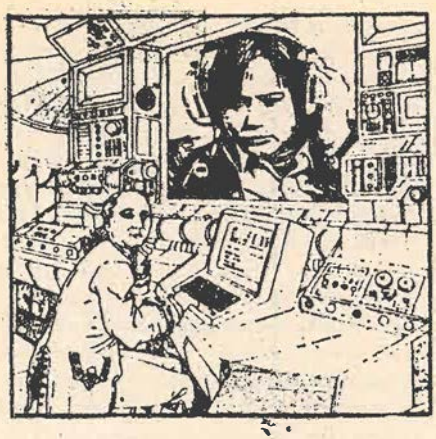

CONTACT

Înfruntând cu dificultate talazurile năpraznice ale tranziției, PARADOXUL a mai acostat la un țărm. Apariția întârziată a numărului 3 este, totuși, un prilej fericit de a relua "*contactul*" cu cititorii săi.

Dintre aceștia, mulți ne-au scris solicitându-ne exemplare ale revistei și cu toatecă procedeul trimiterii prin poștă este destul de incomod, nevom străduis-o facem adăugând la cele cerute și exemplarul de față. Printre cei ce se vor bucura de această facilitate se numără: PETRE STOICAN și RĂZVAN MULȚESCU din București, MARIAN IRIMIA din Ploiești, DECEBAL IANCU din Slănic-Prahova, CRISTIAN VILLE din Vaslui și EUGEN RADU din Oradea.

De la PAMELA POPA, elevă din Făget, județul Timiș, aspirând la un spațiu din cadrul rubricii *MINIDEBUT*, am primit o minischiță intitulată ***Plecarea***, în care descrie momentul premergător lansării unei astronave spre o lume îndepărtată. O asigur pe Pamela că dacă va stărui în încercările sale, nu este departe ziua când își va vedea talentul răsplătit prin publicare. Deocamdată nu e cazul, ***Plecarea*** păcătuind prin absența unui final, a unei "poante".

Într-o scrisoare care "și-a făcut armata" la noi (este expediată la mijlocul anului 1991), SORIN BĂLĂȘCĂU din Bistrița ne anunță că s-a decis să devină autor SF. Sperăm că în timpul scurs a și devenit și ne va face o demonstrație în acest sens.

Constănțeanul TIBERIU VERNUS a alăturat aprecierilor măgulitoare pentru rubrica de față două lucrări ce se înscriu mai puțin în sfera SF, ele ținând mai degrabă de cea a fantasticului "pur" dar care m-au impresionat plăcut prin evidentele calități stilistice, prin finețea observației psihologice, prin siguranța construcției narative. Fragmentul din schița ***Visătorul*** pe care l-am destinat secțiunii MINIDEBUT sugerează, sper, aceste prețioase calități. ***O planetă ciudată***, de data aceasta perfect încadrată genului, pe care corespondentul nostru ne-a trimis-o ulterior, are toate șansele să vadă lumina tiparului într-unul din numerele viitoare.

Un prieten al revistei care ne cere să-l "protejăm" folosind pseudonimul FANGIO, ne-a trimis trei texte care dovedesc o vocație certă pentru SF. Chiar dacă îi lipsesc încă destule dintre rețetele "bucătăriei" literare, autorul are ceea ce se cheamă "idei SF". Cred că frecventarea unui cenaclu SF ca HELION de la Casa Universitarilor sau H.G. WELLS de la Casa de Cultură a Studenților (la ambele accesul este deschis oricui, fără limite de vârstă), ar contribui la valorificarea unor disponibilități evidente.

Punctul de vedere exprimat mai sus este la fel de valabil și pentru ANDY SEBASTIAN ANDOR din Arad, adăugându-i doar îndemnul unui efort spre punerea în

valoare a propriei creații printr-o prezentare corespunzătoare. Astfel (și sfatul îl adresez tuturor corespondenților noștri), textele se dactilografiază pe coală format A4 (așa numita "coală ministerială"), la două rânduri, însumându-se 31 de rânduri la o pagină.

Cu povestirea ***Oamenii clepsidră***, timișoreanul FLORIN AVRĂMUȚI abordează o temă din fenomenologia paranormalului. Etalând stângăciile firești ale debutantului, autorul dovedește, totuși, virtuți epice care îl îndreptățesc să aspire la statutul de condeier. Bineînțeles, fără a ignora în continuare gramatica.

De la IULIAN DANIEL PENE am primit două povestiri: ***Amintiri de pe țărmul mării*** și ***Teama***. Ambele sunt convingătoare în ceea ce privește "tehnica" scrisului dar sunt subminate de lipsa de originalitate a subiectelor abordate. Cu puțină inspirație în acest sens, putem mări numărul colaboratorilor publicației noastre.

Cam la fel stau lucrurile și cu povestirea ***Cel mai iubit dintre oameni***, trimisă de MARIUS EUGEN HOBLE din Arad, cu o mențiune specială pentru virtuțile dialogului, replicile pesonajelor fiind alerte, firești, nuanțate, cu accente inspirate de maliție și ironie.

CLAUDIU ALISAVETEI din Suceava demonstrează cu cele trei lucrări ***A de la Atentat***, ***Prima impresie*** și ***Capcana perfectă*** că este un autor deja format, a cărui grijă de căpătâi de-acum înainte trebuie să fie atenta elaborare a subiectului și evitarea locurilor comune care împânează SF-ul de tip "cyberpunk". Propunând pentru MINIDEBUT finalul schiței ***A de la Atentat***, mi-am îngăduit să adaug o propoziție. Sper să fiu iertat.

Nu mai puțin de patru povestiri ne-a expediat MATEI DONEA din Oțelu Roșu, județul Caraș-Severin, înscriind pe frontispiciul fiecăreia neexclusivitatea copyright-ului pentru revista noastră, precizarea plafonului minim al dreptului de autor și somația de a-i înapoia manuscrisele. Îl cunoaștem și îl prețuim pe expeditor ca pe un membru activ și entuziast al fandomului SF românesc, care din pasiune nu ezită să facă deplasări la diferite manifestări de gen, cum au fost EUROCON în Anglia sau Sesiunea "Helion" la Timișoara. Necazul este că exigențele calitative ale PARADOXULUI ne împiedică să-i împlinim dorințele. Și aceasta pentru că textele sunt bruiate de o gramatică insuficient stăpânită (vezi cvasitotalitatea substantivelor la plural etc), de termeni inexistenți ("revilimente", în loc de "relevmente" ale țintei, ș.a.) și nici originalitatea nu le dă afară din casă. În ceea ce privește înapoierea manuscriselor, procedăm și noi ai doma tuturor publicațiilor respectabile, adică nu le înapoiem. Dar cum timpul le rezolvă pe toate, sunt încredințat că dacă observațiile de mai sus sunt înțelese corect, viitoarele creații ale domnului Donea vor găsi aprecierea necesară.

Încheiem această succintă trecere în revistă a potențialilor noștri colaboratori prin menționarea ploieșteanului FLORENTIN IORDAN, cu povestirea sa ***Visul amuletei*** (un titlu impropriu deoarece nu amuleta visa). Cu toate că recursul la oniric este de multă vreme socotit un procedeu vetust în SF, lucrarea o consider pe drept cuvânt excelentă prin stilul elaborat, construcția sigură și nu în ultimul rând, evidenta documentare temeinică în istoria civilizațiilor precolumbiene, care îi permite autorului realizarea unei atmosfere exotice și plauzibile în același timp. De altfel, am propus colegiului de redacție acest text spre publicare într-un număr viitor.

FLEUR CALBOREANU din Timișoara, clamând "Fugit ireparabile tempus" mă întreabă cum o mai duc, pe franțuzește, limbă în care se oferă să ne redacteze un articol. Fără a fi noi xenofobi, suntem hotărâți să folosim în continuare, în exclusivitate, limba română. Comment-allez vous Fleur? J'espère bien!...

Dorindu-vă tuturor cititorilor un CONTACT cât mai deplin cu inspirația creatoare generată de fascinantul univers SF, revista PARADOX, parte a acestuia, așteaptă cu interes scrisorile Dvs.

MARCEL LUCA

m i n i d e b u t

TIBERIU VERNUS
Visătorul
(fragment)

Se simțea stânjenit în liniștea stingheră care se așternuse peste duzina de năzdrăvani și îl deranjau cumplit lănciile ochilor iscoditori care-l pipăiau prin toate cotloanele ființei sale. Începuse să frământe speriat cureaua ghiozdanului și era gata să izbucnească în plâns, când privirea îi fu atrasă de un enigmatic punct roșu de deasupra tablei (mai târziu, într-o criză de sinceritate, avea să ne destăinuie culoarea acelei porțiuni de perete care pentru noi era la fel de albă și neinteresantă ca și întregul zid). Ca prin farmec, privirea timorată și complexată de adineaori dispăru și locul ei fu luat de o imensă bucurie inocentă care-i inunda obrajii, cum numai un copil o poate trăi. Destins, cu o seninătate parcă revoltătoare, s-a așezat în prima bancă și a început să se concentreze asupra acelui fragment de alb calcinat, ignorând pur și simplu șleahta de pitici interziși de atitudinea intrusului. Câțiva băieți mai curajoși și-au luat inima-n dinți și s-au apropiat de el cu tendința clar exprimată de a-l întreba cam ce caută în mijlocul nostru. Toată îndrăzneala lor s-a topit ca prin farmec când i-au descoperit alura marțială și acea luminiță ciudată care i se revărsa din pupilele dilatate și care avea atât de mult să ne fascineze pe toți...

ANDY SEBASTIAN ANDOR
Vrăjitoarea
(fragment)

O vâjâitură pe deasupra capului mă făcu să ridic privirea. Era vrăjitoarea călare pe un dragon înaripat. Dintr-un toiag pe care-l ținea într-o mână izvora o funie lucioasă de mătase. Probabil vroia să mă lege. Când funia a ajuns în dreptul meu, m-am ferit, am apucat-o și am tras tare de ea. Toiagul i-a scăpat din mână, iar eu m-am repezit și l-am ridicat de jos. Vrăjitoarea scoase un țipăt de fiară rănită, bolborosind:

- Toiagul meu! În el mi-era toată puterea!

Dacă era așa, atunci toată aventura nu mai avea nici un farmec.

Mi-am scos casca cu circuitele psihotronice de pe cap, m-am sculat din pat și am început să mă îmbrac. Se apropia ora la care era fixată întâlnirea cu un prieten la clubul "Oniris". Îmi promisese că-mi dă o altă plăcuță simulatoare: "Cei

trei mușchetari". Am extras din aparat plăcuța intitulată "Vrăjitoarea" și am băgat-o în buzunar. Înainte de a pleca, privirile mi s-au oprit pe o altă plăcuță, ce o neglijasem până acum. Am zâmbit. Poate într-o zi o voi încerca și pe aceasta. Oricum, are un titlu atractiv: "Scufița roșie"...

CLAUDIU ALISAVETEI

Prima impresie

"De două ori dublu. Sau de patru ori simplu!" Barmanul îl privi chiorâș. Mâna care ștergea cu dexteritate profesională paharul, înțepeni. Degetele îi deveniră tremurătoare și pentru o clipă soarta paharului înclină spre dezastru. "Ar fi normal să înceapă să urle" se gândi, însă imediat își regretă gândul. Barmanul se reculese în cele din urmă și, cu o falsă nonșalanță, îi puse în față băutura, apoi se depărtă.

Nimic deosebit! Nici o "figură", nici o "sămânță" de scandal! Încerca să surprindă pe fața gloatei impresia la care se aștepta. Mulți îl măsurară scurt și, după un rând de priviri "fulger", băgară nasul în pahar bombănind ceva despre iresponsabilitatea guvernului. Câțiva, mai "încălziți" de alcool, lansau câte un "e-te-te!" în aer și îl măsurau insolent. Li se părea astfel că dobândesc o iluzorie superioritate.

"Jalnică parodie!" își zise. Oftă și cu ajutorul ventuzei magnetice culese primul pahar de băutură. "În definitiv, își zise, și roboții pot avea vicii!..."

A de la Atentat

(fragment din final)

Da, colonelul era un tip foarte deștept! A fost singurul care și-a dat seama că răul trebuie stârpit de la rădăcină. Cu un Președinte de stat care află de la serviciile secrete că doi androizi s-au substituit unor oameni și admite în acest caz să se continue producția acestor creaturi neumane, mituit probabil de către fabricanți, nu se poate schimba nimic. E logic faptul că Președintele trebuie anihilat!

Degetul arătător presează trăgaciul. Șuierând, gloanțele ies unul după altul cu viteză supersonică și lovesc ținta. Dar Președintele înaintează netulburat. Androizii sunt indestructibili!...

FANGIO

Timpul și dimensiunea Zero

(fragment)

- Bine-nțeles că o să plecăm, că n-avem de ales. Da' El mai zicea că nu știu cine de la Ei o trimis aicea niște creaturi, cum le zice El. Spune că-s niște animale inventate acolo, în lumea de unde vine El și că cineva le-a trimis aicea ca să le facă pierdute. Acuma, io nu le-am văzut, da' El zice că-s foarte periculoase! Zice că dacă te prinde vreuna, nu mai rămâne nici urmă din ce-ai fost! Era unu' care o plecat de vreo câteva zile din sat... Sau așa am crezut noi, că o plecat cumva la oraș... Da' eu, acuma, mă gândesc că n-o plecat... Mă gândesc că l-o fi mâncat o chestie dintr-alea!

Copilul își rotea privirea prin încăpere, ignorând spusele tatălui său, căutând să identifice locul ascuns din care insecta sâcâitoare bâzâia cu mai multă înverșunare.

- ...Și mai zicea că îs foarte greu de prins. Cum te zăresc intră în nisip și merg prin el. Și de-aia zice El c-ar fi mai bine să plecăm. P-ormă Ei or să folosească niște metode mai bune ca să le termine... Io nu știu pe cineva care să le fi văzut, da' și dacă le-ai văzut, zice, nu mai apuci să spui la cineva!...

SCRIITORI SF

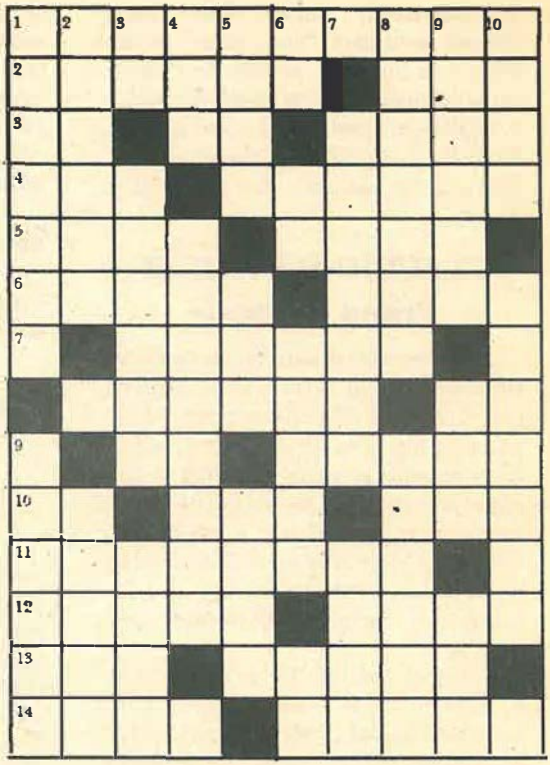

ORIZONTAL: 1) Împreună cu George Anania, autor al cărții "Șarpele blând al infinitului" (Romulus). 2) Autoare a "Lumii lui Rocanon" (Le Guin) - Stâng... nelimitat 3) Gray Thomas - Sigrid Undset - Zeu polinesian, stăpân al soarelui, al naturii vii, al vegetației și păsărilor, organizator al universului și creator al omului 4) Exclamație la... informație - Scriitor timișorean care cochetează cu SF-ul, autor al "Experiențelor lui Ionete" (Laurențiu) 5) Autoare de sex-fiction, a scris, printre altele, "O fată puțin demodată" (Joanna) - Music-..., spectacol alcătuit din numere variate de muzică ușoară și dans, prezentate pe scena unui teatru sau restaurant 6) A zgândări nervii... cuiva - Autor al nuvelelor "Eu, eu și eu", "Joc de copil" ș.a. (William) 7) Autor al nuvelei "Un logic numit Joe" (Leinster) 8) "Moș ... " una din operele lui Honoré de Balzac - Cristian Popescu 9) Verga Giovanni - Autor al nuvelei "În apele Babilonului (Stephen Vincent) 10) Cel mai bun între cei buni - ...ESCU, unu, doi, patru - Sau 11) O cunoscută marcă (est) germană de mașini de scris electrice 12) Roci sedimentare compuse din carbonat de calciu și argilă, întrebuințate la fabricarea cimentului - Termen filosofic ce vine în constituirea unor expresii filosofice tradiționale 13) Timp geologic - A încovoia... bățul 14) Cunoscut regizor de filme francez (Clair) - Un cerc închis de... scriitori SF.

VERTICAL: 1) Autor al cărții "Lumea lui Als Ob" (Voicu) - A scris interesanta povestire "Nu spălați caratele" (Philip J.) 2) Cunoscut scriitor SF american, autor al "Întâlnirii cu Rama" (Clarke) - Steaua lumii noastre 3) Robert Silverberg - Autor al "Soarelui gol" (Isaac) - Vestit personaj din vechile comedii americane, interpretat de O. Hardy 4) Inscripție rutieră în stații de autobuz - Autorul nuvelelor "Dragostea cerului", "Memorial" și altele (Theodore) 5) Jgheab de lemn - Un Paris... nemărginit - Corespondent celest al dorințelor terestre 6) Notă muzicală... de referință - Expresie... la o nereușită - Celebru personaj al lui Jules Verne, eroul cărții "..., cuceritorul" - Richard Canal 7) Acorduri internaționale - Un "Oscar"... de ceară pe o plită încinsă... 8) Regizor, autor al filmului "Ultimul țărm" (Kramer) - Rasă de cai autohtoni, cu talie mare și culoare dominant neagră 9) Instrumente muzicale pentru bateriști - Aer, aer și... iar aer - Un cui... de bătut la ambele capete 10) ● lunetă... fără vizor și fără obiectiv - "...memoriei" este titlul unei cărți scrise de Mircea ●priță.

DICȚIONAR: TIN; AHA; ESU; BUS; OSCA; UNET.

Nick D. MUREȘAN

Soluția în pag. 41

FILM - TV - PUBLICITATE
TIMISOARA - Tel: 096-19.55.19

OSCAR PRODUCTION

NENA
NENA

TIMIŞOARA
Str. 7 aprilie nr.4
tel 136577, 137721, 137324,
fax 136577, prefix 096

POKER

Producem,
comercializăm,
închiriem şi depanăm
aparate electronice tip
JOLY-CARD
ROYAL VEGAS
LADY LINER
Montăm contoare
electromecanice.

Executăm verificarea tehnică şi eliberăm
DOVADA DE VERIFICARE necesară obţinerii
autorizaţiei de funcţionare.

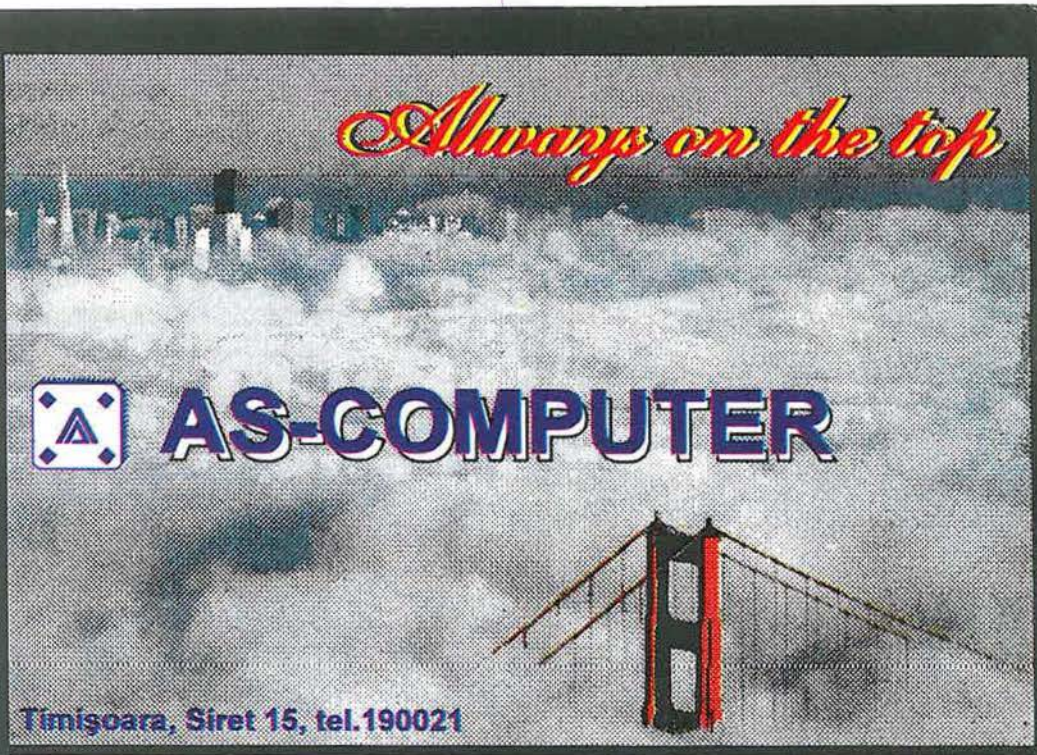

S.C. "CAMA CONSULT" S.R.L.

Hotel Timişoara, corp B, camera 300

◆ Vă oferă consultanţă prin *Biroul de asistenţă în domeniul importului/exportului.*

Prin intermediul nostru puteţi obţine rapid şi ieftin codul SICOMEX (importatorului - exportatorului), înscriere licenţe, aprobare licenţe, abilitări, autorizaţii import, certificate de origine, facturi externe ş.a.

◆ Prin Biroul de intermedieri vize puteţi obţine rapid şi cu efort minim vize de afaceri pentru Germania.

◆ Pentru firmele care doresc PAŞAPOARTE DE SERVICIU asigurăm întocmirea documentaţiei, obţinerea vizelor şi curierat Bucureşti.

Preţul revistei 400 lei